

Beleidsoverzicht

Nota van wijzigingen:

Oktober 2007

2.5.1 Medische hulp: toevoeging: de kosten voor het afsluiten van een aanvullende verzekering kunnen bij de uitkering worden betrokken

2.5.18 Begravenis- of crematiekosten: toevoeging: de kosten van de grafsteen of urn vallen ook onder de begravenis- of crematiekosten, alsmede de onderhoudskosten van een graf.

2.5.19 Reinigen woning: mogelijk tot een maximum van € 2500.-

Mei 2008

2.3.4 Het beleid t.a.v. het toekennen van shockschade is gewijzigd

2.3.4.1 Shockschade bij minderjarigen: de nieuwe beleidsregels zijn geformuleerd.

December 2008

1.4.6 Het inschakelen van een diagnostisch centrum bij psychisch letsel

2.5.10.5.4 Staken bedrijf door een zelfstandige ondernemer: herformulering beleid

2.5.20.2 Herziene berekening derving levensonderhoud

5 Invoering werkinstructie inzage en afgifte

6 Invoering werkinstructie Internationale aanvragen

7 Invoering werkinstructie behandeling klachten

Februari 2009

2.5.1.1 Niet verzekerd voor ziektekosten: gewijzigd beleid

Mei 2009

2.5.18 e.v. Herziening uitvaartkosten (notitie 3 april 2009)

1. De wettelijke vereisten	4
1.1 In Nederland	4
1.2 Tijdig indienen van de aanvraag	4
1.2.1 Indieningstermijn voor misdrijven gepleegd na 1 januari 1994	4
1.2.2 Indieningstermijn voor misdrijven gepleegd vóór 1 januari 1994	4
1.2.3 Termijnoverschrijding	4

1.2.3.1	Termijnoverschrijding bij misdrijven gepleegd na en vóór 1 januari 1994	4
1.2.3.2	Termijnoverschrijding in geval van een zedenmisdrijf	4
1.2.3.3	Termijnoverschrijding in geval van inschakeling juridisch deskundige	5
1.2.4	Misdrijven vóór 1 januari 1973	5
1.3	Geweldsmisdrijf	5
1.3.1	Geweld bij zedenmisdrijven	6
1.3.1.1	Zedenmisdrijven waarbij minderjarigen zijn betrokken	6
1.3.1.2	Seksueel geweld binnen een hulpverleningsrelatie	6
1.3.1.3	Huiselijk geweld	7
1.3.1.4	Vrouwenhandel	7
1.3.1.5	Exhibitionisme	7
1.3.1.6	Binnendringen in het lichaam	7
1.3.1.7	Zedenmisdrijf met een onmachtige	7
1.3.2	Getuigen van een geweldsmisdrijf	7
1.3.3	Aannemelijkheid	8
1.4	Letsel	8
1.4.1	De aanvrager nemen zoals hij is	8
1.4.2	Voorbeelden van ernstig letsel	8
1.4.3	Voorbeelden van niet ernstig letsel	9
1.4.4	Een combinatie van letsels	9
1.4.5	Ernstig letsel op grond van de toedracht	9
1.4.6	Inschakeling van een (psychotrauma) diagnostische instelling	9
1.4.7	Gebitsletsel	9
1.4.8	Besmetting met HIV en/of hepatitis	9
1.4.9	Zwangerschap	10
1.5	Medeschuld	10
1.5.1	Medeschuld bij nabestaanden	10
1.5.2	Medeschuld bij shockschade slachtoffers	10
1.6	Verhaal en verrekening	11
1.6.1	Verhaal op de dader	11
1.6.2	Een schikking met de dader	11
1.6.3	Verzekeringen	11
1.6.3.1	Verzekering werkgever	11
1.6.4	Verrekening	12
1.6.4.1	Verrekening van materiële schade	12
1.6.4.2	Verrekening van immateriële schade	12
1.6.4.3	Verrekenen en medeschuld	13
1.6.5	Verhaal van het Schadefonds op de dader	13
1.6.6	Slachtoffers van opzettelijke verkeersongevallen	13
1.7	Vermogenstoets	13
2.	De schade	14
2.1	Redelijkheid en billijkheid	14
2.2	Schadebeperkingsplicht	14
2.3	Immateriële schade	15
2.3.1	Bedragen immateriële schade	15
2.3.2	Vererving van de immateriële schade	16
2.3.3	Kosten die hun doel missen	16
2.3.4	Shockschade	16
2.3.4.1	Kring van gerechtigden	16
2.3.4.2	Rechtstreekse confrontatie met gevolgen van het misdrijf	17
2.3.4.3	Het aannemen van shockschade	17
2.3.4.4	Shockschade bij minderjarigen	17
2.3.4.3	Affectieschade	17
2.4	Materiële schade	18
2.4.1	Letsel- en overlijdensschade	18
2.4.2	Uitzonderingen	18
2.4.3	Causaliteit (oorzakelijk verband)	18
2.5	Letselschadeposten	19
2.5.1	Medische hulp	19
2.5.1.1	Niet verzekerd voor ziektekosten	19
2.5.1.2	Kosten voor opvragen medische informatie	20
2.5.2	(Psycho)Therapie	20
2.5.3	Tandheeskundige hulp	21
2.5.4	Ziekenhuisverblijf	21
2.5.5	Hulpmiddel/prothese	21

2.5.6	Aangepaste voeding	21
2.5.7	Huishoudelijke hulp.....	22
2.5.8	Mantelzorg	22
2.5.9	Verlies van zelfwerkzaamheid	23
2.5.10	Verlies van arbeidsvermogen.....	23
2.5.10.1	Causaliteit (oorzakelijk verband)	23
2.5.10.2	De duur van de arbeidsongeschiktheid.....	24
2.5.10.3	Korting wegens gedeeltelijke causaliteit.....	24
2.5.10.4	De hoogte van de uitkering wegens verlies van arbeidsvermogen	24
2.5.10.5	Het staken van een bedrijf door een zelfstandig ondernemer.....	25
2.5.10.6	Belastbaarheid van de uitkering wegens verlies van arbeidsvermogen	25
2.5.11	Studievertraging.....	25
2.5.12	Verhuizing en/of beveiliging	26
2.5.12.1	Beveiligingskosten.....	26
2.5.12.2	Bedragen verhuis- en beveiligingskosten.....	26
2.5.13	Reizen en vervoer	27
2.5.14	Rechtsbijstand	27
2.5.15	Kleding.....	28
2.5.16	Telefoon, porto- en kopieerkosten.....	28
2.5.17	Verzekering van het gezonde oog	28
2.5.18	Begrafenis- of crematiekosten	29
2.5.18.1	Verzekeringen	29
2.5.18.2	Bedragen begrafenis- en crematiekosten.....	29
2.5.19	Overig.....	30
2.5.20	Derving van levensonderhoud voor nabestaanden in geval van overlijden slachtoffer	30
2.5.20.1	Algemeen.....	30
2.5.20.2	Schadebepaling	31
2.5.20.3	Sterftekans en kapitaliseren van de schade	32
2.5.20.4	Studiekosten bij nabestaanden	32
2.5.20.5	Opnemen van een nabestaande minderjarige door een niet-nabestaande.....	32
2.5.20.6	Verrekenen van andere uitkeringen.....	33
2.5.21	Wettelijke rente	33
2.5.22	Deurwaarders-/incassokosten	34
2.5.23	Kosten van deskundigen	34
2.5.24	Toekomstige schade.....	34
3.	Clausules bij de beslissing	34
3.1	BEM-clausule	34
3.2	Mogelijke toekomstige materiële schade.....	35
3.3	Terugbetalen van hetgeen de dader vergoedt	35
3.4	Tijdstip van betaalbaarstelling van de uitkering	35
3.5	Verzekering van het gezonde oog.....	35
4	Overige procedures	36
4.1	Voorschot	36
4.2	Aanvullende aanvraag	36
4.3	Bewind.....	37
4.4	Uitkering en bijstand.....	37
4.5	Bezwaarprocedure	37
5	Inzage en Afgifte.....	38
6	Internationale aanvragen	38
7	Klachten.....	38
7.1	Interne klachtenregeling	38
7.2	Nationale ombudsman.....	38
8	Overgangsrecht.....	38

1. De wettelijke vereisten

1.1 In Nederland

Artikel 3 lid 1 van de Wet schadefonds geweldsmisdrijven (verder: de Wet) stelt als eis voor de ontvankelijkheid van een aanvraag dat het opzettelijk gepleegd misdrijf in Nederland of in de Nederlandse territoriale wateren moet hebben plaatsgevonden. Als dat het geval is, dan is de nationaliteit of de woonplaats van het slachtoffer niet van belang.

Slachtoffers van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf aan boord van een Nederlands (lucht)vaartuig buiten Nederland kunnen eveneens voor een uitkering uit het Schadefonds in aanmerking komen. In dit geval moet het slachtoffer zijn woonplaats wel op het grondgebied van één van de lidstaten van de Europese Unie hebben. De nationaliteit van het slachtoffer is ook in dit geval niet van belang.

De Nederlandse Antillen en Aruba vallen niet onder de werking van de Wet.

1.2 Tijdig indienen van de aanvraag

1.2.1 Indieningstermijn voor misdrijven gepleegd na 1 januari 1994

Een aanvraag voor een uitkering moet binnen drie jaar na de dag waarop het misdrijf is gepleegd worden ingediend (artikel 7 lid 1 van de Wet).

Wordt de aanvraag door een nabestaande gedaan, dan begint de (driejaar)termijn te lopen op de dag van het overlijden van het slachtoffer.

Zie verder 1.2.3 Termijnoverschrijding.

1.2.2 Indieningstermijn voor misdrijven gepleegd vóór 1 januari 1994

Een aanvraag, die betrekking heeft op een misdrijf dat vóór 1 januari 1994 is gepleegd moet binnen zes maanden na de dag waarop het misdrijf is gepleegd bij het Schadefonds zijn ingediend. Dit betekent dat aanvragen die nu nog worden ingediend voor deze misdrijven per definitie te laat zijn.

Zie verder 1.2.3 Termijnoverschrijding

1.2.3 Termijnoverschrijding

1.2.3.1 Termijnoverschrijding bij misdrijven gepleegd na en vóór 1 januari 1994

Niet verschoonbaar is de termijnoverschrijding:

- van een slachtoffer dat geen (acceptabele) reden voor die overschrijding geeft.
- van een slachtoffer dat tijdig op de hoogte is van het Schadefonds en de termijnen, tenzij het slachtoffer een aannemelijke zwaarwegende reden heeft voor de termijnoverschrijding (psychische klachten, waarvoor het slachtoffer in behandeling is geweest).
- van een slachtoffer wiens advocaat hem/haar heeft gewezen op de termijn, tenzij er sprake is van de onder punt 2 genoemde zwaarwegende reden.

1.2.3.2 Termijnoverschrijding in geval van een zedenmisdrijf

In geval van een zedenmisdrijf wordt een aanvraag, die niet binnen drie jaar na het plegen van het misdrijf is ingediend, toch in behandeling genomen als betrokkene de aanvraag heeft

gedaan binnen zes maanden nadat hij/zij in staat was met derden over het gebeurde te praten (bijv. in geval van melding aan een vertrouwensarts, aangifte).

1.2.3.3 Termijnoverschrijding in geval van inschakeling juridisch deskundige

Indien een aanvraag niet tijdig is ingediend en de aanvrager heeft een juridisch deskundige (een advocaat, een jurist van een rechtsbijstandverzekering of een letselschadebemiddelaar) ingeschakeld, dan kan de aanvraag alsnog in behandeling worden genomen als deze door de juridisch deskundige is ingediend binnen zes weken nadat de aanvrager zich voor het eerst tot hem/haar heeft gewend. Een overschrijding van deze (zes weken) termijn wordt verschoonbaar geacht, tenzij er sprake is van één van in art. 1.2.3.1 genoemde omstandigheden

Het Gerechtshof heeft overigens bepaald dat deze “zes weken termijn” alleen geldt, indien de aard en de gevolgen van het misdrijf in voldoende mate bekend zijn. In sommige gevallen zijn aard en gevolgen van het misdrijf pas in voldoende mate bekend na bestudering van het strafdossier door een juridisch deskundige.

Het Gerechtshof acht termijnoverschrijdingen wegens verhaalsacties bij de burgerlijke rechter verschoonbaar.

1.2.4 Misdrijven vóór 1 januari 1973

Voor misdrijven, die vóór 1 januari 1973 hebben plaatsgevonden, kan geen uitkering worden toegekend (artikel 23 lid 2 van de Wet).

Aanvragen, waarbij sprake is van misdrijven die zich over een langere periode hebben uitgestrekt en waarbij het misdrijf ook nog op of na 1 januari 1973 heeft plaatsgevonden, kunnen, voor wat betreft het deel van de aanvraag dat betrekking heeft op feiten die gepleegd zijn op of na 1 januari 1973, wel door het Schadefonds in behandeling worden genomen.

1.3 Geweldsmisdrijf

Een aanvraag kan alleen worden ingediend voor geweldsmisdrijven, die opzettelijk tegen de persoon van het slachtoffer zijn gepleegd (artikel 3 lid 1). Geweld gepleegd tegen goederen (bijv. vernieling of diefstal) valt niet onder de Wet.

Het geweld kan bestaan uit lichamelijk en/of geestelijk geweld. Ook als de aanvrager onder grote psychische druk wordt gezet kan er sprake zijn van een geweldsmisdrijf. Het geweldsaspect kan bij deze delicten zijn gelegen in het creëren van een bepaalde situatie en het misbruik maken van omstandigheden. Een aanzienlijk leeftijdsverschil, een gezagsverhouding of een afhankelijke positie zijn voorbeelden van omstandigheden die zouden kunnen wijzen in de richting van geweld.

Belangrijk in dit verband is nog dat er sprake moet zijn van opzet. Opzet is een juridisch begrip en komt er kort gezegd op neer, dat de dader willens en wetens handelde. Er moet het slachtoffer willens en wetens letsel zijn toegebracht. Maar ook voor de situatie van voorwaardelijk opzet kan een aanvraag worden ingediend. Hieronder wordt verstaan dat de dader bij zijn handelen de aanmerkelijke kans aanvaardde, dat het slachtoffer letsel zou oplopen.

De Commissie gaat er vanuit dat letsel als gevolg van een spel tussen kinderen of opgelopen in een normaal verlopen sportwedstrijd veelal niet opzettelijk wordt toegebracht. Voor dergelijke zaken kan dus geen aanvraag worden ingediend.

Als iemand hulp biedt aan een persoon, die slachtoffer is of dreigt te worden van een geweldsmisdrijf (bijvoorbeeld de helper breekt zijn hand als gevolg van het uitdelen van een klap aan de persoon die het slachtoffer aanvalt), is er geen sprake van een tegen de helper gepleegd geweldsmisdrijf in de zin van de Wet.

Uiteraard geldt dit laatste niet, indien ook tegen de helper geweld is gebruikt.

1.3.1 Geweld bij zedenmisdrijven

Een veroordeling van de dader wegens een zedenmisdrijf leidt niet vanzelfsprekend tot een financiële tegemoetkoming uit het Schadefonds voor het slachtoffer. De aannemelijkheid van het delict is afhankelijk van de omstandigheden waaronder het heeft plaatsgevonden. Dit geldt zeker in de gevallen dat in de delictomschrijving niet expliciet een geweldsaspect is opgenomen.

1.3.1.1 Zedenmisdrijven waarbij minderjarigen zijn betrokken

Als bij een zedenmisdrijf geweld is gebruikt tegen het minderjarige slachtoffer of hiermee is gedreigd, dan kan de minderjarige voor een tegemoetkoming uit het fonds in aanmerking komen.

Het komt echter ook voor dat een seksuele “relatie” met een minderjarige wordt aangegaan. Dit is op zich een strafbaar feit, maar dat hoeft niet altijd te betekenen dat het slachtoffer in aanmerking komt voor een financiële tegemoetkoming uit het Schadefonds.

Enkele factoren, onder welke de leeftijd van het slachtoffer, zijn bepalend voor de vraag of sprake is geweest van een gewelddadige situatie.

Zedenmisdrijven met *kinderen jonger dan 12 jaar* worden vrijwel altijd aangemerkt als geweldsmisdrijf.

Zedenmisdrijven met *kinderen tussen 12 en 18 jaar* worden uitvoerig getoetst aan de omstandigheden waaronder ze hebben plaatsgevonden. Daarbij zijn met name een groot leeftijdsverschil en het bestaan van een gezagsverhouding tussen kind en belager van belang.

Het spreekt daarnaast voor zich, dat oudere minderjarigen (*16-18 jaar*) eerder zelf verantwoordelijk worden gehouden voor wat er met hen gebeurt dan jongere minderjarigen (*12-16 jaar*).

1.3.1.2 Seksueel geweld binnen een hulpverleningsrelatie

Een hulpverlener, die een relatie begint met een patiënt(e)/cliënt(e), kan worden veroordeeld voor artikel 249 Wetboek van Strafrecht (ontucht met misbruik van gezag). In principe gaat de Commissie er bij een dergelijke veroordeling vanuit, dat er sprake is van een geweldsmisdrijf, met name als het gaat om een therapeut, die wegens psychische problemen werd geraadpleegd (misbruik van omstandigheden, het bestaan van een afhankelijkheidsrelatie).

Overigens kunnen er in dergelijke gevallen ook sterke aanwijzingen zijn voor het ontbreken van (dreigen met) geweld en kan de aanvraag van de patiënt(e)/cliënt(e) afgewezen worden.

1.3.1.3 Huiselijk geweld

Van huiselijk geweld wordt gesproken als er in huiselijke kring regelmatig geweld wordt gepleegd tegen het slachtoffer. Incidenteel geweld binnen de huiselijke kring valt hier niet onder, maar wordt gekwalificeerd als mishandeling. De Commissie is van oordeel, dat de zaken niet volgens een bepaald model kunnen worden afgehandeld, omdat er in dit soort zaken te veel variabelen mogelijk zijn. Bepaling van de hoogte van de immateriële schade vindt daarom binnen een bepaalde bandbreedte plaats.

1.3.1.4 Vrouwenhandel

In vrouwenhandelzaken is het voor de Commissie vooral van belang in hoeverre de aanvrager in een toestand van afhankelijkheid wordt gebracht om zodoende haar voor ontucht met derden te gebruiken. Omstandigheden die bij de beoordeling van het al of niet aanwezig zijn van een geweldsmisdrijf een rol kunnen spelen zijn: het innemen van het paspoort, het volledig of voor een groot gedeelte laten afdragen van verdiende gelden, het onder voortdurend toezicht stellen of het opsluiten van het slachtoffer, beperking van de bewegingsvrijheid, intimidatie en mishandeling.

Het werken in de prostitutie met instemming van de prostituee is op zich zelf niet aan te merken als een geweldsmisdrijf.

De Commissie is van oordeel dat een uitkering conform categorie 2 in aanmerking komt voor de zaken, waarin het slachtoffer van te voren wist dat zij in de prostitutie zou gaan werken en niet door haar souteneur is verkracht. Categorie 4 is bedoeld voor alle zaken waarin het slachtoffer door haar souteneur is verkracht of onder valse voorwendselen naar Nederland is gelokt.

1.3.1.5 Exhibitionisme

Het fenomeen exhibitionisme wordt zelden aangemerkt als een geweldsmisdrijf.

1.3.1.6 Binnendringen in het lichaam

Hoewel alle varianten van binnendringen in het lichaam (van “tongzoen tot geslachtsdeel”) strafrechtelijk onder dezelfde noemer vallen, is de Commissie van oordeel dat in de uitkering wegens immateriële schade gedifferentieerd mag worden.

Zie notitie “Immateriële schade bij zedenmisdrijven met seksueel binnendringen”, 1 mei 2009

1.3.1.7 Zedenmisdrijf met een onmachtige

Het hebben van gemeenschap met een slapende/bewusteloze persoon levert een ernstige schending van de lichamelijke integriteit op, die als geweldsmisdrijf in de zin van de Wet Schadefonds Geweldsmisdrijven kan worden gezien.

1.3.2 Getuigen van een geweldsmisdrijf

In principe kunnen alleen degenen, die zelf direct met geweld of bedreiging met geweld worden geconfronteerd, een beroep doen op het Schadefonds. Getuigen behoren niet tot de kring van gerechtigden, tenzij er sprake is van shockschade en de getuige aan de vereisten hiervoor voldoet (zie voor de vereisten verder bij “Shockschade”, 2.3.4).

1.3.3 Aannemelijkheid

Een geweldsmisdrijf hoeft niet bewezen te worden (zoals bij de strafrechter), maar moet aannemelijk worden gemaakt. De enkele verklaring van het slachtoffer is daartoe niet altijd voldoende. Objectieve aanwijzingen, zoals betrouwbare getuigenverklaringen, een bekentenis van de dader, een betrouwbare letselomschrijving (bijvoorbeeld van een politiearts) en/of een veroordelend vonnis, kunnen de verklaring van de aanvrager ondersteunen. Het uitgangspunt is de geloofwaardigheid van de aanvrager.

In overvalzaken, waarbij meerdere slachtoffers betrokken zijn geweest, kunnen de verschillende aangiften vaak dienen als getuigenverklaringen in andere aanvragen. Nader onderzoek in verband met de aannemelijkheid is dan niet nodig.

Als er geen aangifte is gedaan, zal op een andere manier aannemelijk moeten worden gemaakt dat er een geweldsmisdrijf heeft plaatsgevonden. Een verklaring van bijvoorbeeld een behandelend arts kan in dat geval uitkomst bieden. Ook als het strafrechtelijk onderzoek onvoldoende aanwijzingen heeft opgeleverd kunnen andere (medische) gegevens tot de aannemelijkheid van het geweldsmisdrijf leiden.

In principe is de afloop van de strafzaak in eerste aanleg voldoende voor de beantwoording van de aannemelijkheidsvraag.

Wanneer er echter sterke twijfels zijn en er is hoger beroep ingesteld, zal de afloop van de strafzaak in hoger beroep afgewacht moeten worden, voordat de aanvraag verder wordt behandeld.

1.4 Letsel

Om voor een financiële tegemoetkoming uit het fonds in aanmerking te komen, moet er sprake zijn van ernstig lichamelijk of geestelijk letsel (artikel 3 van de Wet). Tevens moet er een oorzakelijk (causaal) verband bestaan tussen het letsel en het misdrijf.

De ernst van het letsel wordt bepaald aan de hand van de aard en de gevolgen van het letsel. Hierbij zijn ook de persoonskenmerken van het slachtoffer en de omstandigheden van het misdrijf van belang. Als deze niet voldoende blijken uit het aanvraagformulier of de overgelegde medische stukken, kan de medisch adviseur van het Schadefonds ingeschakeld worden.

Bij de beoordeling van het letsel wordt geen onderscheid gemaakt tussen volwassenen en minderjarigen.

1.4.1 De aanvrager nemen zoals hij is

Net zoals in het civiele recht neemt de Commissie de aanvrager zoals hij ten tijde van het misdrijf was. Hierdoor kan het voorkomen, dat er bij iemand die op het moment van het misdrijf fysiek of psychisch zwakker was, eerder sprake is van ernstig letsel dan wanneer hij op dat moment kerngezond was geweest.

1.4.2 Voorbeelden van ernstig letsel

Er is bijvoorbeeld sprake van ernstig letsel wanneer het letsel langdurige of blijvende uiterlijke dan wel functionele gevolgen heeft gehad, zoals een zeer ontsierend litteken, een ernstig psychisch trauma en/of blijvend krachtverlies in een hand. Daarnaast wordt vaak van ernstig letsel gesproken, wanneer het letsel objectief gezien direct levensgevaar met zich heeft

meegebracht zoals in geval van steekwonden of psychisch letsel als gevolg van een bedreiging met een vuurwapen. Tot slot wordt vaak aangenomen, dat er sprake is van ernstig letsel, wanneer het letsel een arbeidsongeschiktheid of ongeschiktheid tot het verrichten van dagelijkse bezigheden van meer dan zes weken heeft veroorzaakt.

1.4.3 Voorbeelden van niet ernstig letsel

Een neusfractuur (zonder operatieve behandeling), een lichte hersenschudding, kneuzingen en een gebroken teen zijn voorbeelden van letsel dat de Commissie over het algemeen niet als ernstig zal beschouwen.

1.4.4 Een combinatie van letsels

Een combinatie van op zich minder ernstige letsels kan onder bepaalde voorwaarden wel de kwalificatie ernstig krijgen.

1.4.5 Ernstig letsel op grond van de toedracht

Bij sommige misdrijven gaat de Commissie er op grond van de toedracht vanuit dat er altijd ernstig letsel aanwezig is. Zo wordt bij aanvragers die slachtoffer zijn geworden van zedenmisdrijven en gewapende overvallen aangenomen dat het psychisch letsel altijd ernstig is, ook al zijn zij daarvoor niet onder behandeling (geweest).

1.4.6 Inschakeling van een (psychotrauma) diagnostische instelling

In twee situaties kan het gewenst zijn om een diagnostische instelling te verzoeken een diagnose te stellen over een aanvrager, die kampt met psychisch letsel ten gevolge van het misdrijf:

- wanneer een aanvrager psychisch letsel aanvoert, maar daarvoor niet onder behandeling is, kan de Commissie in de bezwaarprocedure op voorstel van het (Commissie-)hoorlid besluiten tot inschakeling van een diagnostisch centrum om een diagnose te stellen.
- wanneer naar het oordeel van de medisch adviseur het advies of de informatie van de (behandelend) arts of therapeut van de aanvrager niet betrouwbaar is, kan om een second opinion worden gevraagd bij een diagnostisch centrum.

De aanvrager wordt door het Schadefonds aangemeld bij het Psychotrauma Diagnostisch Centrum (PDC) of een vergelijkbare instelling. De kosten van diagnose en rapportage zijn voor rekening van het Schadefonds.

1.4.7 Gebitsletsel

Er is sprake van ernstig gebitsletsel in geval van verlies en/of a-vitaliteit (dit is het niet of weinig levensvatbaar zijn) van één of meer frontale elementen. Ook wanneer er geen sprake is van frontaal gebitsletsel zal de Commissie in bepaalde gevallen, zoals wanneer een langdurige en pijnlijke tandheelkundige behandeling noodzakelijk is (geweest), het gebitsletsel als ernstig kunnen aanmerken.

1.4.8 Besmetting met HIV en/of hepatitis

Besmetting met HIV en/of hepatitis wordt door de Commissie aangemerkt als ernstig letsel. Ook wanneer de aanvrager niet besmet is geraakt, maar wel enige tijd in onzekerheid heeft gezeten over de uitslag van een test wordt ernstig letsel voorondersteld (bij HIV wordt een termijn van 6 maanden aangehouden).

Bij onzekerheid over hepatitisbesmetting wordt per geval bekeken of er sprake is van ernstig letsel.

1.4.9 Zwangerschap

Zwangerschap als gevolg van een verkrachting wordt niet als letsel aangemerkt.

De kosten van de zwangerschap als zodanig en alle medische kosten rondom de bevalling komen wel voor uitkering in aanmerking; de kosten van opvoeding en verzorging van het kind komen niet voor uitkering in aanmerking.

1.5 Medeschuld

Een uitkering kan achterwege blijven of op een lager bedrag worden vastgesteld, als de toegebrachte schade mede een gevolg is van een omstandigheid, die aan de aanvrager of de nabestaande is toe te rekenen (artikel 5 van de Wet).

Bij de bepaling of er sprake is van medeschuld zal de vraag beantwoord moeten worden of de aanvrager het geweldsmisdrijf had kunnen en moeten voorkomen. Bekeken wordt of de aanvrager zichzelf onnodig in een situatie heeft gebracht waarin hij kon en moest verwachten, dat de dader tegen hem geweld zou toepassen.

Er kan sprake zijn van medeschuld, als de aanvrager als eerste geweld heeft gebruikt of wanneer de aanvrager een confrontatie niet uit de weg is gegaan. Wanneer de aanvrager de dader heeft uitgedaagd, ligt op zijn minst een korting voor de hand.

In die gevallen, waarin het geweld tegen de aanvrager niet in verhouding staat tot wat de aanvrager te verwijten valt en het letsel zeer ernstig is (disproportioneel geweld), wijst de Commissie de aanvraag niet volledig af, maar bepaalt zij de uitkering op een lager bedrag.

De Commissie wijst een aanvraag af, als de aanvrager zich bewust heeft begeven in een milieu waarin het gebruik van geweld gebruikelijk is, zoals bijv. in drugsgelateerde zaken.

De uitkering wordt afhankelijk van de mate van medeschuld bepaald op 25%, 50% of 75% van het bedrag dat zonder medeschuld zou zijn uitgekeerd.

1.5.1 Medeschuld bij nabestaanden

Ook de medeschuld van een overleden slachtoffer wordt in de beslissing op een aanvraag van diens nabestaanden mee gewogen. Ook wordt er gekeken naar de eventuele rol die de nabestaande zelf heeft gespeeld. De Commissie is in deze gevallen zeer terughoudend in het toepassen van een korting. Vaak wordt gekozen voor volledige toekenning of afwijzing van de aanvraag.

1.5.2 Medeschuld bij shockschade slachtoffers

De medeschuld van een overleden slachtoffer speelt geen rol bij de beoordeling van de aanvraag van een shockschade slachtoffer. Aanvragen van naasten (zie "Shockschade", 2.3.4) om een shockschade-uitkering zullen in principe worden toegewezen wanneer alleen het overleden slachtoffer medeschuld kan worden verweten. Wanneer een naaste echter zelf in meer of mindere mate medeschuldig is aan het gebeurde, wordt zijn aanvraag geheel afgewezen. In dergelijke gevallen wordt nooit gekort.

1.6 Verhaal en verrekening

Er wordt geen uitkering toegekend voor schade die langs burgerrechtelijke weg is of kan worden verhaald en schade waarin op andere wijze is of kan worden voorzien (art. 6 lid 1 van de Wet).

1.6.1 Verhaal op de dader

In zaken waarin de dader bekend is, wordt van het slachtoffer in beginsel verwacht dat hij de schade verhaalt op de dader. Het slachtoffer kan zich voegen in de strafzaak en/of de dader civielrechtelijk aansprakelijk stellen.

Om voor een uitkering uit het Schadefonds in aanmerking te komen, wordt echter niet vereist, dat eerst de dader is aangesproken. Immers, een dader kan onbekend zijn gebleven of het slachtoffer kan een goede reden hebben om de dader niet aan te willen of durven spreken.

Als een daadwerkelijke vergoeding van de schade door de dader mogelijk is, heeft dit consequenties voor de uitkering. De Commissie kan bijvoorbeeld wachten met het betaalbaar stellen van de uitkering, totdat de aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de dader niet zal betalen. Ook kan de Commissie besluiten het door de aanvrager gevorderde bedrag vooraf op de uitkering in mindering te brengen. In de praktijk maakt de Commissie echter het meest gebruik van een derde mogelijkheid: de uitkering wordt in zijn geheel betaalbaar gesteld en in de beslissing wordt een clausule opgenomen, dat de aanvrager het door de dader betaalde bedrag aan het Schadefonds terugbetaalt. Verhaalsprocedures duren namelijk meestal erg lang en in veel gevallen biedt de dader weinig verhaal.

1.6.2 Een schikking met de dader

Het slachtoffer kan ook een schikking met de dader zijn overeengekomen. Als een aanvrager akkoord gaat met een schikking tegen finale kwijting, is de Commissie terughoudend met het verstrekken van een uitkering. Een aanvulling uit het fonds is dan alleen mogelijk, als de werkelijke schade beduidend hoger is dan het schikkingsbedrag en het aannemelijk is dat er niet meer te verhalen valt.

1.6.3 Verzekeringen

Het bovenstaande betekent o.a. dat uitkeringen krachtens de sociale verzekeringswetten (bijvoorbeeld de Wet op de Arbeidsongeschiktheid, de Werkloosheidswet en de Nabestaandenwet) op de schade in mindering worden gebracht, voor zover de aanvrager dit niet reeds zelf heeft gedaan.

Ook uitkeringen uit een particuliere verzekering worden in het algemeen in mindering gebracht op het bedrag dat door het Schadefonds wordt uitgekeerd.

1.6.3.1 Verzekering werkgever

Als een werknemer een geweldsmisdrijf overkomt tijdens de uitoefening van zijn beroep, behoort naar de mening van de Commissie de werkgever voor de schade in te staan. Toch wordt in het algemeen zelden alle letselschade door de werkgever vergoed. In dergelijke gevallen kan dan toch een beroep op het Schadefonds worden gedaan.

De politie bijvoorbeeld heeft voor haar werknemers diverse regelingen voor het vergoeden van schade, die is opgelopen in diensttijd.

In de BARP (Besluit Algemene Rechtspositie Politie) is een dergelijke regeling opgenomen. Met name artikel 69 regelt de vergoeding. Deze regeling geldt echter pas voor misdrijven, die na 22 december 2001 hebben plaatsgevonden.

Politiefunctionarissen, die een aanvraag bij het Schadefonds hebben ingediend betrekking hebbend op een geweldsmisdrijf van vóór 22 december 2001, kunnen voor vergoeding van hun schade niet verwezen worden naar hun werkgever. Hun aanvraag zal direct bij het Schadefonds in behandeling worden genomen.

Als een politiefunctionaris echter een aanvraag bij het Schadefonds indient voor een geweldsmisdrijf dat hem na 22 december 2001 is overkomen, geldt het volgende algemene uitgangspunt: de aanvragen worden door de Commissie afgewezen omdat er een voorliggende voorziening is in de zin van artikel 6 van de Wet. Deze voorziening, (artikel 54 en/of 69 van de BARP) biedt de politiefunctionaris de garantie van betaling van de door de rechter toegewezen vordering. Anders dan bij andere burgers kan, gelet op deze garantiebepaling, daarom van de politiefunctionaris gevraagd worden dat deze zich tot de rechter wendt om zijn schade vergoed te krijgen. Als de politiefunctionaris een vonnis heeft van de rechter, en hij is van oordeel dat hij daarnaast nog recht heeft op een uitkering uit het Schadefonds (voor het meerdere), kan hij zich tot het Schadefonds wenden. Of in dergelijke gevallen een uitkering volgt, zal per geval worden bekeken.

De Commissie verlangt van de politiefunctionaris, dat deze zijn claim bij de rechter neerlegt (in een voegingprocedure en/of een civiele procedure). Als zijn claim in een voegingprocedure niet volledig wordt gehonoreerd dient hij zich vervolgens tot de civiele rechter te wenden.

1.6.4 Verrekening

Zoals hiervoor aangegeven wordt de uitkering in de meeste gevallen volledig betaalbaar gesteld en wordt in de beslissing de terugbetalingclausule opgenomen. Indien ten tijde van de behandeling van de aanvraag echter al duidelijk is, dat bepaalde schade op andere wijze is vergoed, wordt dit wel meteen in de beoordeling van de aanvraag betrokken.

1.6.4.1 Verrekening van materiële schade

Zodra bekend is dat de dader een bedrag heeft betaald, zal er worden onderzocht welke schadeposten de dader heeft vergoed. Hierna zal de Commissie de beslissing tot al dan niet verrekenen nemen. Een mogelijke verrekening betreft vanzelfsprekend alleen die schadeposten waarvoor de Commissie een uitkering heeft toegekend.

1.6.4.2 Verrekening van immateriële schade

Bij vergoeding van de immateriële schade door de dader op grond van een door de strafrechter toegewezen schadevergoedingsmaatregel zullen de Schadefondsuitkeringen uit categorie 1 t/m 3 verrekend worden met de vergoeding voor de immateriële schade die door dader is betaald.

Schadefondsuitkeringen uit categorie 4 t/m 8 worden niet verrekend. In deze gevallen is de werkelijke schade van de aanvrager namelijk veelal groter dan het bedrag dat van het Schadefonds en de dader samen is ontvangen.

Bij vergoeding van de immateriële schade door de dader op grond van een door de civiele rechter toegewezen schadevergoeding kan in beginsel volledig verrekend worden. Met

betrekking tot de hoogte van de immateriële schade wordt als uitgangspunt het door de civiele rechter vastgestelde schadebedrag gehanteerd.

In geval van een uitkering uit een sommenverzekering wordt deze niet verrekend, tenzij deze hoger is dan de vermogensgrens zoals deze thans door de Commissie wordt gehanteerd (€ 50.000).

Ook een uitkering uit een sommenverzekering aan nabestaanden wegens derving van levensonderhoud, wordt niet verrekend, tenzij deze uitgaat boven de vermogensgrens.

1.6.4.3 Verrekenen en medeschuld

Als de uitkering gekort wordt wegens medeschuld en er dient ook verrekend te worden omdat de aanvrager via andere wegen ook een deel van de schade vergoed heeft gekregen, dient op de totaal bepaalde schade eerst een korting wegens medeschuld te worden toegepast. Op het bedrag dat vervolgens overblijft wordt het te verrekenen bedrag in mindering gebracht.

1.6.5 Verhaal van het Schadefonds op de dader

De Commissie heeft tot op heden zelf nooit direct verhaal op de dader gezocht. Op grond van de Wet mag de Commissie dit alleen doen als de Minister van Justitie toestemming geeft. De Minister heeft in twee gevallen deze toestemming verleend. De Commissie heeft namelijk afspraken mogen maken met het Centraal Justitieel Incassobureau. De Commissie wordt geïnformeerd over de bedragen die op grond van een schadevergoedingsmaatregel worden geïncasseerd. De Commissie kan dan vervolgens een beroep doen op haar subrogatierecht.

Tevens zijn er met het Ministerie van Justitie afspraken met betrekking tot daders die ter beschikking zijn gesteld. Deze daders ontvangen namelijk voor de dagen, die zij te lang in een gewone inrichting in plaats van in een T.B.S.-kliniek hebben doorgebracht, een schadevergoeding van de Staat. Het Schadefonds probeert het bedrag dat uitgekeerd is aan slachtoffers te verhalen op de desbetreffende ter beschikking gestelde dader door aanspraak te maken op de genoemde schadevergoeding van de Staat.

1.6.6 Slachtoffers van opzettelijke verkeersongevallen

Indien iemand slachtoffer is van een opzettelijk gepleegd verkeersongeval verhindert artikel 6 van de Wet veelal een uitkering uit het Schadefonds. Er bestaat namelijk een voorliggende voorziening: Het Waarborgfonds Motorverkeer.

1.7 Vermogenstoets

Aangezien het Schadefonds een aanvullende voorziening is en bedoeld is om de zwaarst getroffen tegemoet te komen, kan een uitkering voor materiële schade afgewezen worden als de financiële draagkracht van de aanvrager zo groot is dat hij deze schade zonder bezwaar zelf kan dragen (art. 4 lid 1 van de Wet). De aanvrager kan, ongeacht zijn vermogen, wel in aanmerking komen voor een uitkering voor immateriële schade.

Als de aanvrager in het aanvraagformulier heeft opgegeven dat hij over een vermogen van meer dan € 50.000 beschikt dan wel anderszins uit de stukken kan worden afgeleid dat hij over een dergelijk groot vermogen beschikt wordt onderzoek verricht naar de aard van het vermogen.

Als uit dit onderzoek blijkt dat niet vrij over het vermogen (van meer dan € 50.000) kan worden beschikt (bijvoorbeeld omdat het de overwaarde van de eigen woning betreft) of het

vrij beschikbare vermogen (van meer dan € 50.000) is gereserveerd voor een “oudedagsvoorziening” voor de aanvrager of zijn partner (zoals een aanvulling op het pensioen of de AOW-uitkering) of het vrij beschikbare vermogen (van meer dan € 50.000) is gereserveerd ten behoeve van de toekomst en/of de studie van de kinderen, dan wordt de uitkering voor materiële schade niet afgewezen op grond van artikel 4 lid 1 van de Wet.

Als uit dit onderzoek blijkt dat vrij over het vermogen (van meer dan € 50.000) kan worden beschikt en bovenstaande regels niet van toepassing zijn en het bedrag van de opgegeven materiële schade niet hoger is dan € 5.000, dan wordt de uitkering voor materiële schade afgewezen op grond van artikel 4 lid 1 van de Wet.

Indien er een bedrag van meer dan € 5.000 voor materiële schade wordt opgegeven, dient bij de aanvrager nagevraagd te worden hoe groot zijn (vrij beschikbare) vermogen is. Indien de opgegeven materiële schade lager is dan 10% van het vrij beschikbare vermogen dan wordt de uitkering voor materiële schade afgewezen op grond van artikel 4 lid 1 van de Wet. Indien de materiële schade groter is dan 10% van het vermogen, wordt het meerdere (de schade vanaf 10%) niet afgewezen op grond van artikel 4 lid 1 van de Wet.

Voor het bepalen van de hoogte van het vermogen is het tijdstip van het indienen van de aanvraag leidend.

Bij afwijzing van de uitkering voor materiële schade op grond van artikel 4 lid 1 van de Wet wordt de aanvrager in de beslissing gewezen op de mogelijkheid van een aanvullende aanvraag, indien hij nog aanzienlijke materiële schade lijdt.

2. De schade

Als aan alle wettelijke vereisten is voldaan, wordt de aard en omvang van de schade onderzocht. De schade valt uiteen in twee componenten: de immateriële schade en de materiële schade.

De uitkeringen hebben het karakter van een tegemoetkoming in de schade die het gevolg is van het letsel of het overlijden en zijn mede een symbolische erkenning van het slachtofferschap.

2.1 Redelijkheid en billijkheid

Het tegemoetkomende karakter van de uitkering brengt met zich mee dat het Schadefonds niet de totale schade vergoedt, maar een uitkering doet naar redelijkheid en billijkheid. Het criterium "redelijkheid en billijkheid" houdt onder meer in dat geen schade wordt vergoed, waarvan het naar het heersende rechtsbewustzijn redelijk en billijk is dat zij ten laste van de aanvrager blijft.

Het tegemoetkomende karakter van de uitkering komt ook naar voren in de wettelijke bepaling dat de Commissie gebonden is aan bepaalde maxima (artikel 2 Besluit). De Commissie heeft tevens voor een aantal materiële schadeposten forfaitaire (vaste) bedragen en/of maximumbedragen vastgesteld.

2.2 Schadebeperkingsplicht

Net als in het civiele recht geldt de schadebeperkingsplicht. Dit betekent dat de aanvrager de verplichting heeft om de omvang van de schade zoveel mogelijk als redelijk is te beperken.

Schade die ontstaat door het achterwege laten van schadebeperking kan mede aan de aanvrager worden toegerekend en wordt daarom buiten beschouwing gelaten bij een eventuele uitkering.

2.3 Immateriële schade

Onder de immateriële schade wordt verstaan het verlies van of de tijdelijke vermindering van levensvreugde. De belangrijkste factor bij de bepaling van de immateriële schade is de aard en ernst van het letsel. Daarnaast zijn ook de aard en de omstandigheden van het misdrijf van belang. Ook spelen de persoonskenmerken van het slachtoffer, de individuele omstandigheden en de directe gevolgen van het letsel een rol.

Als de aard en ernst van het letsel duidelijk uit de aanvraag blijken (er zijn bijvoorbeeld brieven van artsen bij de aanvraag gevoegd waaruit het letsel duidelijk wordt) kan met behulp van de letsellijst de hoogte van de immateriële schade worden bepaald. Hierbij moeten dus ook de omstandigheden, waaronder het geweldsmisdrijf is gepleegd, worden betrokken.

Omstandigheden van het geweldsmisdrijf, die invloed hebben op de hoogte van de immateriële schade kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Het misdrijf heeft plaatsgevonden in de eigen woning of in de eigen directe woonomgeving van de aanvrager. Dit geldt echter niet voor mishandeling of een zedenmisdrijf, gepleegd door de persoon met wie de aanvrager in één huis woont of woonde.
- De frequentie waarin het geweldsmisdrijf heeft plaatsgevonden.
- De bruutheid van het geweldsmisdrijf.
- Het aantal daders dat het geweldsmisdrijf tezamen heeft gepleegd.

Als de aard en ernst van het letsel niet duidelijk zijn, kan de medisch adviseur van het Schadefonds worden geraadpleegd. Als de medisch adviseur tot de conclusie komt dat het letsel als ernstig in de zin van de Wet kan worden aangemerkt, adviseert hij over de categorie waarin het letsel valt. Deze categorie is alleen gebaseerd op de aard en ernst van het letsel. De omstandigheden waaronder het geweldsmisdrijf heeft plaatsgevonden betreft de medisch adviseur niet in zijn advies.

2.3.1 Bedragen immateriële schade

Een uitkering wegens immateriële schade bedraagt minimaal € 550 en maximaal € 9.100. De hoogte van de immateriële schade geeft als het ware de ernst van het geval in vergelijking met andere gevallen weer. Hierbij is uitgangspunt, dat de aanvrager met ernstig letsel van de lichtste categorie € 550 uitgekeerd krijgt en de aanvragers, die grotendeels of volledig blijvend invalide zijn geworden, € 8.250 of € 9.100. Het voorgaande brengt met zich mee, dat de uitkeringen wegens immateriële schade uit het Schadefonds niet op één lijn kunnen worden gesteld met de bedragen die in het civiele recht worden toegekend.

Voor aanvragen die betrekking hebben op geweldsmisdrijven gepleegd vóór 1 januari 1994 gelden andere bedragen.

Dit geldt ook voor aanvragen die zijn ingediend na 1 juli 2002. Voor aanvullende aanvragen, die na bovengenoemde datum zijn ingediend, gelden de bedragen zoals die golden op het moment dat op de primaire aanvraag is beslist.

Voor aanvragen die wel na 1 juli 2002 zijn ingediend, maar betrekking hebben op een geweldsmisdrijf dat gepleegd is vóór 1 januari 1994, gelden de bedragen van vóór 1994.

2.3.2 Vererving van de immateriële schade

Indien de aanvrager overlijdt, nadat de aanvraag om een uitkering bij het Schadefonds is ingediend, komt de uitkering wegens immateriële schade niet toe aan de erfgenamen.

De tegemoetkoming voor de materiële schade kan wel aan de erfgenamen worden uitgekeerd.

Als de aanvrager is overleden en de uitkering wordt aan de erfgenaam uitgekeerd, moet deze een verklaring van erfrecht overleggen.

2.3.3 Kosten die hun doel missen

De Commissie kent geen uitkering toe wegens immateriële schade voor uitgaven die hun doel missen, zoals bijvoorbeeld een niet genoten vakantie, niet gevolgde sportlessen etc. Uitzondering hierop vormt het afbreken van een studie. Hiervoor kan wel een immateriële tegemoetkoming worden gegeven.

De bedragen, uitgaande van een vierjarige studie, zijn als volgt:

Staken van de studie in het 1 ^e studiejaar	€ 250,00
Staken van de studie in 2 ^e en 3 ^e studiejaar	€ 500,00
Staken van de studie in het laatste studiejaar	€ 1.000,00

Bij een studie die minimaal 2 jaar duurt, maar korter is dan 4 jaar en die in het laatste jaar wordt gestaakt wordt een immateriële tegemoetkoming van € 500 toegekend.

2.3.4 Shockschade

Onder shockschade wordt verstaan de gezondheidsschade, die het gevolg is van de waarneming van of de confrontatie met de gevolgen van een geweldsmisdrijf en die zich vertaalt in zowel materiële als immateriële schade.

Een uitkering voor shockschade is mogelijk in gevallen, waarbij het eigenlijke slachtoffer is overleden of gewond is geraakt. In het laatste geval dient het gewonde slachtoffer zelf ook een aanvraag te hebben ingediend.

2.3.4.1 Kring van gerechtigden

Tussen het eigenlijke slachtoffer en het shockschadeslachtoffer dient een affectieve relatie te bestaan. Hierbij maakt de Commissie een onderscheid tussen twee groepen personen. Dit onderscheid is van belang bij het vooronderstellen dan wel aantonen van shockschade (zie verder hieronder).

Bij naasten van het eigenlijke slachtoffer wordt een affectieve relatie voorondersteld. Als naaste kunnen in ieder geval worden aangemerkt: de partner van het gewonde slachtoffer, de ouders, kinderen, broers en zussen. Van personen, die buiten deze kring vallen, zal per geval bekeken dienen te worden of zij ook als naaste aangemerkt kunnen worden. Hierbij valt te denken aan andere familieleden.

Onder omstandigheden kunnen ook andere getuigen van een geweldsmisdrijf, die geen naaste van het slachtoffer zijn in de bovengenoemde zin, in aanmerking komen voor een uitkering

wegens shockschade. Ook dan moet er tussen de getuige en het slachtoffer/de overledene enige vorm van affectieve relatie zijn. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan vrienden, buurtgenoten en collega's.

Argeloze voorbijgangers die worden geconfronteerd met een misdrijf of de gevolgen daarvan, komen niet in aanmerking voor eruit voortvloeiende shockschade omdat zij niet tot de kring van gerechtigden behoren en er ook geen affectieve relatie is. Uitzondering hierop vormt het geval dat het misdrijf in de eigen woning heeft plaatsgevonden.

2.3.4.2 Rechtstreekse confrontatie met gevolgen van het misdrijf

Er dient sprake te zijn van waarneming van of een rechtstreekse confrontatie met de gevolgen van een geweldsmisdrijf. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als de aanvrager bij het geweldsmisdrijf aanwezig was of wanneer deze het slachtoffer op de plaats van het misdrijf heeft aangetroffen.

2.3.4.3 Het aannemen van shockschade

Voor naasten (zie hierboven) geldt, dat shockschade niet aangetoond hoeft te worden door medische gegevens. Shockschade wordt dan voorondersteld.

Voor andere getuigen met een affectieve relatie met het eigenlijke slachtoffer, geldt nog een derde vereiste, namelijk dat de shockschade moet worden aangetoond. De shockschade kan worden aangetoond door het gegeven, dat de aanvrager onder behandeling van een therapeut is (geweest) wegens de shock van het aanschouwen van (de gevolgen van) het geweldsmisdrijf. De medisch adviseur van het Schadefonds zal in dat geval bij de behandelend therapeut nadere informatie inwinnen.

De mogelijkheid bestaat dat een shockschadeslachtoffer meerdere uitkeringen tegelijk krijgt, namelijk wegens shockschade, (eigen) slachtofferschap en eventueel ook nog als nabestaande.

2.3.4.4 Shockschade bij minderjarigen

Als het niet gaat om intra-familiair (huiselijk) geweld, dan zal op basis van het reguliere shockschadebeleid per geval bekeken worden of er sprake is van shockschade.

Wanneer het gaat om intra-familiair (huiselijk) geweld, geldt het volgende:

Bij *kinderen tot 12 jaar*, die herhaaldelijk getuige zijn van intra-familiair (huiselijk) geweld wordt shockschade voorondersteld, los van de ernst van het letsel dat het eigenlijke slachtoffer (vader, moeder, verzorger) is toegebracht. Het is geen vereiste, dat het eigenlijke slachtoffer zelf een uitkering uit het Schadefonds heeft aangevraagd.

Bij *kinderen van 12 tot 18 jaar* moet de shockschade objectief door middel van een medisch advies worden vastgesteld.

2.3.4.3 Affectieschade

Affectieschade is geen shockschade. Het betreft uitsluitend immateriële schade: het verdriet dat wordt veroorzaakt door het verlies van een dierbaar persoon als een partner of een kind. Affectieschade komt niet voor uitkering in aanmerking.

2.4 Materiële schade

De materiële schade is de schade, die iemand financieel lijdt. Van de materiële schade die de aanvrager lijdt als gevolg van het tegen hem gepleegde geweldsmisdrijf, komt bij het Schadefonds alleen de letsel- of overlijdensschade in aanmerking. Dit betekent, dat de schade in oorzakelijk (causaal) verband met het letsel dan wel het overlijden als gevolg van het geweldsmisdrijf, dient te staan.

Het maximumbedrag, dat voor materiële schade kan worden uitgekeerd, is € 22.700.

2.4.1 Letsel- en overlijdensschade

Letselschade bestaat uit die onkosten die het gevolg zijn van het toegebrachte letsel. Dit is veel beperkter dan de totale schade die een benadeelde lijdt als gevolg van het tegen hem gepleegde misdrijf. Schade die wel voortvloeit uit het misdrijf maar niet uit het letsel, zoals kosten wegens vernielde of gestolen goederen, komt niet voor een uitkering in aanmerking. Sommige soorten schade, die niet geheel voldoen aan de bovengenoemde definitie van letselschade komen, toch voor vergoeding in aanmerking. Voorbeelden zijn schade aan kleding en schade in verband met verlies of beschadiging van prothesen en hulpmiddelen (bril, gehoorapparaat etc.). De redenering, die de Commissie hanteert om deze kosten toch voor uitkering in aanmerking te laten komen is, dat kleding en prothesen en hulpmiddelen verlengstukken van het lichaam zijn. Ook reiskosten gemaakt als gevolg van het geweldsmisdrijf is geen directe letselschade, maar komt wel voor uitkering in aanmerking.

Overlijdensschade is de schade die voortvloeit uit het feit dat het slachtoffer is overleden als gevolg van het geweldsmisdrijf.

2.4.2 Uitzonderingen

De Commissie betreft bij de letselschade in beginsel alleen de schade die door de aanvrager zelf wordt geleden. De Commissie maakt echter drie uitzonderingen op dit beginsel:

1. vervoerskosten vanwege bezoek van de naaste familieleden bij verblijf van de aanvrager in het ziekenhuis of verpleeghuis;
2. kosten die ouders ten behoeve van hun minderjarig kind (= de aanvrager) hebben betaald (de schade die een ouder lijdt omdat hij zelf in de psychische problemen is geraakt ten gevolge van het tegen het kind gepleegde misdrijf komt niet voor uitkering in aanmerking, tenzij er duidelijk sprake is van een gezamenlijke gezinstherapie);
3. kosten die een ander heeft betaald, maar waarvan moet worden aangenomen dat de aangever die moet terugbetalen.

2.4.3 Causaliteit (oorzakelijk verband)

Uiteraard moet de schade in causaal verband staan met het uit het misdrijf voortvloeiende letsel of overlijden. De aard en de omvang van de schade moeten bovendien voor de Commissie aannemelijk zijn. Indien er geen bewijsstukken worden overgelegd en de schade onvoldoende aannemelijk is, zal de schade buiten beschouwing worden gelaten.

2.5 Letselschadeposten

2.5.1 Medische hulp

Onder kosten voor medische hulp worden verstaan alle kosten die betrekking hebben op het lichamelijk letsel en het geestelijk letsel voor zover deze betrekking heeft op psychiatrische hulp. Voorbeelden zijn kosten voor specialistische hulp, de huisarts, apotheek, de eigen bijdrage en het eigen risico van de ziektekostenverzekering, kosten wegens fysiotherapie, chiropractie of homeopathie.

In het algemeen genomen zijn de meeste mensen verzekerd tegen ziektekosten. Als er een eigen bijdrage verschuldigd is, kan deze voor uitkering in aanmerking komen, mits deze uiteraard is besteed aan gemaakte ziektekosten, die in causaal verband staan met het letsel dat is opgelopen door het geweldsmisdrijf.

De kosten voor het afsluiten van een aanvullende ziektekostenverzekering, die ook de benodigde behandeling voor het letsel dekt, kunnen naar redelijkheid voor maximaal een jaar bij de uitkering worden betrokken. Een dergelijke aanvullende verzekering kan immers worden aangemerkt als het beperken van schade.

2.5.1.1 Niet verzekerd voor ziektekosten

Sinds 1 januari 2006 geldt de huidige Zorgverzekeringswet (later: Zvw), op grond waarvan een zorgverzekering verplicht is. De zorgverzekeraars voeren de wet uit.

Met de invoering van de Zvw is elke Nederlands ingezetene verplicht een zorgverzekering af te sluiten. Er zijn drie groepen die niet verplicht zijn zich te verzekeren voor ziektekosten:

- militairen in werkelijke dienst
- vreemdelingen die niet rechtmatig in Nederland verblijven
- gemoedsbezwaarden (personen met principiële bezwaren tegen verzekeren)

Aan de overige verzekeringsplichtige onverzekerde personen kan het College voor Zorgverzekeringen (later CVZ) een boete opleggen. Het CVZ heeft in haar beleidsregels bepaald onder welke omstandigheden er geen boete wordt opgelegd of deze kan worden verlaagd tot nihil.

Het CVZ heeft in een besluit met deze negen categorieën bepaald onder welke omstandigheden aan een verzekeringsplichtige onverzekerde geen of een tot nihil verlaagde boete wordt opgelegd. Deze omstandigheden richten zich met name op de niet-verwijtbaarheid en op de (bijzondere) financiële omstandigheden van de overtreder. Het zijn duidelijk geformuleerde criteria, die getoetst kunnen worden.

Gelet op de huidige verzekeringsplicht en de schadebeperkingsplicht is het wenselijk om een onderscheid te maken in onverzekerde aanvragers, waarbij de kosten voor medische hulp wel in de uitkering worden betrokken en onverzekerde aanvragers waarbij dat niet gebeurt.

Bij de bovengenoemde militairen en vreemdelingen worden de kosten voor medische hulp in ieder geval in de uitkering te betrokken. Bij gemoedsbezwaarden niet.

Bij de overige onverzekerden wordt aangesloten bij het door het CVZ in haar besluit gemaakte onderscheid. Dit betekent voor het Schadefonds, dat de kosten voor medische hulp

niet in de uitkering worden betrokken bij onverzekerde aanvragers die krachtens de Zvw wel verzekeringsplichtig zijn en aan wie het CVZ op grond van artikel I lid 1 van het besluit een boete kan opleggen of heeft opgelegd. Deze aanvragers hebben niet voldaan aan de schadebeperkingsplicht en zijn bovendien verwijtbaar onverzekerd.

Het is aan de aanvrager om aan te tonen waarom hij/zij niet verzekeringsplichtig of niet verwijtbaar onverzekerd is. Indien uit het aanvraagformulier blijkt dat de aanvrager onverzekerd is kan het Schadefonds de aanvrager per brief verzoeken hiervoor een reden op te geven en aan te tonen dat hij/ zij niet verzekeringsplichtig is of in een van de hierboven negen genoemde categorieën valt. Indien de aanvrager hierop niet reageert of niet in staat is om de bewijsstukken te overleggen, kan de consequentie zijn dat de kosten voor medische hulp niet in de uitkering worden betrokken, omdat niet duidelijk is geworden waarom de aanvrager onverzekerd is en dit hem/ haar te verwijten valt.

Voor ziekenhuisrekeningen geldt nog een nadere regeling. Indien de aanvrager de rekening van het ziekenhuis nog niet heeft voldaan, wordt het bedrag van de openstaande rekening in de uitkering betrokken en wordt het bedrag direct aan het ziekenhuis betaald. Indien er inmiddels ook sprake is van incassokosten en berekende rente, worden ook deze kosten bij de uitkering betrokken, met in achtname van 2.5.22.

Aanvragen, waarbij sprake is geweest van een medische behandeling in het ziekenhuis en eventueel een ziekenhuisopname en waarbij direct al blijkt dat de aanvrager ten tijde van het geweldsmisdrijf onverzekerd was, worden met voorrang behandeld om te voorkomen dat de kosten hoog oplopen.

2.5.1.2 Kosten voor opvragen medische informatie

De kosten voor het opvragen van medische informatie door de aanvrager zelf of de gemachtigde kunnen ook in de uitkering worden betrokken, mits deze medische informatie ter beschikking is gesteld aan het Schadefonds. Als de kosten voor het opvragen van de medische informatie door de gemachtigde doorberekend zijn aan de aanvrager, worden deze in de uitkering betrokken. Indien dit niet het geval is, kan de rekening voor het opvragen van de medische informatie na overlegging van deze rekening direct voldaan worden aan de arts, die de informatie verstrekt heeft, zoals dat ook gebeurt als de medisch adviseur zelf informatie opvraagt.

Als het medische informatie betreft die de medisch adviseur zelf al heeft opgevraagd, komen die kosten niet voor uitkering of vergoeding in aanmerking.

2.5.2 (Psycho)Therapie

Onder therapiekosten vallen alle kosten van therapieën die betrekking hebben op het herstel van het geestelijk letsel met uitzondering van de kosten voor psychiatrische hulp. Deze vallen onder medische hulp. Aangezien de effectiviteit van een therapie moeilijk vast te stellen is, is het soort therapie in beginsel niet van belang. Alternatieve therapieën kunnen dus ook voor uitkering in aanmerking komen. Voorbeelden van deze kosten zijn de kosten voor psychotherapie, haptonomie, hypnotherapie en allerlei vormen van creatieve therapieën.

De uitkering kan in beginsel worden verstrekt voor maximaal 46 sessies. In uitzonderingsgevallen kan de maximaal te vergoeden periode met nog eens 23 sessies worden verlengd tot in totaal 69 sessies.

Een hogere tegemoetkoming is in bepaalde gevallen mogelijk, indien het misdrijf zich over een langere periode heeft uitgestrekt en indien er sprake is van een letselcategorie 3 of hoger. Het maximaal te vergoeden bedrag per sessie is € 65.

Als een voorschot op de uitkering wegens (psycho-)therapie wordt gevraagd, kan een bedrag worden uitgekeerd voor de helft van het aantal sessies op basis van het maximumbedrag per sessie (€ 65). Voor zover het voorschotbedrag lager is dan € 500 kunnen alle geïndiceerde sessies worden toegekend.

2.5.3 Tandheelkundige hulp

Tandheelkundige kosten komen ook voor uitkering uit het Schadefonds in aanmerking.

Als er twijfel bestaat over het causaal verband tussen de behandeling en het opgegeven gebitsletsel wordt de medisch adviseur geraadpleegd.

2.5.4 Ziekenhuisverblijf

Indien uit het aanvraagformulier, het medisch advies of de onderliggende medische stukken blijkt, dat de aanvrager in het ziekenhuis moest blijven, wordt een forfaitair (vast) bedrag van € 5 per nacht met een maximum van € 500 in aanmerking genomen. Dit is een tegemoetkoming in de kosten die bijvoorbeeld worden gemaakt in verband met de huur van een T.V. of telefoon, aanschaf van nachtkleding of cadeautjes voor het verplegend personeel.

Een tegemoetkoming voor het ziekenhuisverblijf wordt niet in aanmerking genomen, indien het misdrijf 's nachts of in de avonduren heeft plaats gevonden, aanvrager vervolgens een nacht in het ziekenhuis heeft doorgebracht en de volgende ochtend weer naar huis kon. Ook als aanvrager in het ziekenhuis moest verblijven wegens overmatig alcoholgebruik wordt geen bedrag voor ziekenhuisverblijf meegenomen, omdat dit aan aanvrager zelf te wijten is.

Het forfait wordt ambtshalve toegekend (dat wil zeggen ook als er niet om wordt gevraagd) en wordt ook toegekend bij verblijf in een revalidatiecentrum, verpleeghuis of een psychiatrisch centrum.

2.5.5 Hulpmiddel/prothese

De Commissie kan een uitkering verstrekken als de aanvrager door het misdrijf afhankelijk is geworden van zogeheten hulpmiddelen of protheses. Gedacht kan worden aan een wandelstok, een hoorapparaat, speciaal schoeisel of een bril.

Als de aanvrager al beschikte over dergelijke hulpmiddelen en als deze tijdens het geweldsmisdrijf zijn vernield, verstrekt de Commissie in de meeste gevallen ook een uitkering.

Voor de aanschaf van een brilmontuur geldt dat hiervoor een maximumbedrag van € 150 is vastgesteld. De aanschaf van brillenglazen kent geen maximumbedrag, maar wordt bepaald door de werkelijk gemaakte kosten.

2.5.6 Aangepaste voeding

Kosten voor bijzondere voeding zullen vooral gemaakt worden door aanvragers, die als gevolg van een geweldsmisdrijf een gebroken kaak hebben opgelopen. Indien speciaal vloeibaar voedsel is aangeschaft kan hiervoor een tegemoetkoming in de kosten worden verstrekt. Ook de aanschaf van een staafmixer of de kosten voor bijzondere diëten kunnen

onder deze schadepost vallen. De uitkering die verstrekt kan worden is € 10 per week met een maximum van € 60 (6 weken).

2.5.7 Huishoudelijke hulp

Indien de aanvrager als gevolg van het geweldsmisdrijf huishoudelijke hulp of gezinshulp nodig heeft, kunnen de kosten die hiervoor gemaakt zijn ook voor uitkering uit het Schadefonds in aanmerking komen. Vooral bij oudere aanvragers dient te worden onderzocht of er vóór het misdrijf misschien ook al gebruik werd gemaakt van huishoudelijke hulp. Ook wordt bij oudere aanvragers indien lang gebruik is gemaakt van huishoudelijke hulp, naar redelijkheid bekeken of de aanvrager ook gebruik had moeten maken van huishoudelijke hulp als het geweldsmisdrijf hem niet was overkomen. Indien dat het geval is wordt het bedrag voor deze schadepost beperkt.

De Commissie heeft geen maximumbedrag vastgesteld voor de kosten van huishoudelijke hulp. In de praktijk wordt veelal aangesloten bij de hoogte van de eigen bijdrage die de Stichting Thuiszorg hanteert.

Indien er gebruik is gemaakt van kinderopvang in de perioden dat de aanvrager naar bijvoorbeeld de therapeut moest, kunnen deze kosten ook bij deze schadepost betrokken worden. Ook als de aanvrager als gevolg van het letsel (langdurig) niet in staat was om zijn kind(eren) te verzorgen kunnen de kosten van kinderopvang in de uitkering worden betrokken.

2.5.8 Mantelzorg

Mantelzorg wordt gedefinieerd als langdurige zorg, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende en rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie.

Indien er een bedrag wordt opgegeven voor kosten in verband met mantelzorg, zoals reiskosten en telefoonkosten, dient dit kritisch te worden bekeken. Redelijke kosten kunnen in de uitkering worden betrokken.

Indien er een bedrag voor verminderde inkomsten in verband met mantelzorg wordt opgegeven, moet dit worden afgezet tegen de kosten van het inhuren van professionele hulp (thuiszorg). Als er een groot verschil bestaat tussen het bedrag van de inkomstenderving en de kosten van professionele hulp (in de zin dat de inkomstenderving veel hoger is dan de kosten van professionele hulp (€ 12,00 per uur met een maximum van € 480,00 per vier weken) wordt dit kritisch bekeken. Als er sprake is van onredelijke (hoge) kosten kan (met een beroep op de schadebeperkingsplicht) worden besloten om een bedrag toe te kennen gelijk aan de eigen bijdrage voor thuiszorg.

Het aantal uren mantelzorg, dat in de uitkering wordt betrokken, wordt bepaald aan de hand van een medisch advies en/of een indicatiestelling zorg.

Indien er geen bedrag wordt opgegeven voor mantelzorg kan er in geval van zorg langer dan een maand een forfaitair bedrag worden uitgekeerd. Het forfait bedraagt € 125,00 per maand en wordt toegekend aan de aanvrager. Deze dient zelf zorg te dragen voor doorstorting aan de mantelzorgverlener. De duur van de toekenning is gekoppeld aan de letselcategorie waarbij per schaal maximaal € 1500,00 (12 maanden x € 125,00) kan worden toegekend.

Als geen periode is opgegeven dan wel op het moment van de beslissing (nog) niet duidelijk is hoe lang zorg nodig zal zijn kan maximaal 2 x € 1500,00 worden uitgekeerd (vanaf schaal 2). Als mocht blijken dat langer zorg nodig is kan hiervoor een aanvullende aanvraag worden ingediend.

Bij twijfel over de noodzaak of de opgegeven duur van de mantelzorg kan medisch advies worden opgevraagd.

Indien de aanvrager in aanmerking komt voor of recht heeft op een persoonsgebonden budget of zorgverlof dan kan van de aanvrager worden verlangd dat hij hierop een beroep doet in het kader van de schadebeperkingsplicht.

2.5.9 Verlies van zelfwerkzaamheid

Zelfwerkzaamheid is het arbeidsvermogen dat wordt benut in de privésfeer voor het verrichten van werkzaamheden in, aan of rond de woning en die ook tegen betaling door anderen (vakmensen) kunnen worden verricht. Onder die werkzaamheden vallen onder andere ook herstel/maken van kleding, onderhoud van vervoermiddelen en herstel van huishoudelijke apparatuur.

De kosten die zijn gemaakt als gevolg van het feit dat iemand door het letsel (tijdelijk) niet meer kan “klussen” in huis (verlies van zelfwerkzaamheid) kunnen voor uitkering in aanmerking komen.

Voor deze schadepost geldt een forfaitair bedrag van € 500,00 per jaar met een maximum van drie jaren.

2.5.10 Verlies van arbeidsvermogen

Wanneer iemand als gevolg van het door het misdrijf opgelopen letsel (tijdelijk) niet in staat is (geweest) om zijn werkzaamheden te verrichten, kan er sprake zijn van schade wegens verlies aan arbeidsvermogen. Om te kunnen bepalen of er schade is geleden, wordt een vergelijking gemaakt tussen het inkomen dat iemand had kunnen verwerven als hij niet arbeidsongeschikt was geraakt en dat wat hij sinds de arbeidsongeschiktheid daadwerkelijk heeft verdiend.

2.5.10.1 Causaliteit (oorzakelijk verband)

Voordat er tot vaststelling van (mogelijke) schade wordt overgegaan, wordt onderzocht of er causaal verband aanwezig is tussen de arbeidsongeschiktheid en het letsel. Wanneer de aanvrager sinds de misdrijfdatum arbeidsongeschikt is, kan in de meeste gevallen worden aangenomen dat er sprake is van causaal verband zonder nader onderzoek. Wanneer de aanvrager al voor het misdrijf arbeidsongeschikt was, pas enige tijd na de misdrijfdatum uitvalt of in geval van twijfel, bijvoorbeeld bij arbeidsongeschiktheid ten gevolge van letsel uit letselcategorie 1, kan de medisch adviseur worden geraadpleegd.

Bij aanvragers in loondienst is het in de meeste gevallen mogelijk om informatie over de arbeidsongeschiktheid in te winnen bij de Arbodienst en/of uitvoeringsinstelling voor de sociale verzekeringen. Aan de hand van de door de uitvoeringsinstelling verstrekte geneeskundige rapportages is de medisch adviseur over het algemeen in staat om een advies uit te brengen over de aard, de mate en de (verwachte) duur van de arbeidsongeschiktheid. Wanneer het niet mogelijk is om medische informatie in te winnen bij de uitvoeringsinstelling

(bijvoorbeeld voor zelfstandigen) kan de medisch adviseur vaak ook aan de hand van de aard en ernst van het letsel een indicatie geven over de aard, mate en de (verwachte) duur van de arbeidsongeschiktheid.

2.5.10.2 De duur van de arbeidsongeschiktheid

Wanneer de medisch adviseur geen uitsluitsel heeft gegeven over de (verwachte) duur van de arbeidsongeschiktheid kan in het algemeen worden gesteld dat gedurende het recht op ziekingeld (ZW/WAO/WIA/WAZ) causaal verband tussen de arbeidsongeschiktheid en het letsel kan worden aangenomen.

Wanneer de aanvrager vervolgens in de WW terechtkomt, is er sociaal-verzekeringsrechtelijk geen sprake meer van arbeidsongeschiktheid. Het recht op een uitkering uit het Schadefonds komt in principe te vervallen. In veel gevallen is een direct verval van het recht op een uitkering echter zeer onredelijk. Het is algemeen bekend, dat met name mensen, die langere tijd aangewezen zijn geweest op ziekingeld, niet gemakkelijk een nieuwe baan kunnen vinden. Voor deze gevallen wordt een periode van gewenning van drie maanden tot een jaar in acht genomen (afhankelijk van de duur van de arbeidsongeschiktheid en de leeftijd van aanvrager). Dit betekent dat de vaststelling van de schade zich ook over deze gewenningsperiode uitstrekt (uiteraard voor zover dit past binnen de gehanteerde maximale uitkeringsduur (zie ook hieronder).

Los van het bovenstaande, geldt voor de uitkering wegens verlies van arbeidsvermogen een maximumperiode. De toe te kennen letselcategorie bepaalt het aantal jaren waarvoor een uitkering wegens verlies van arbeidsvermogen maximaal kan worden toegekend. Zo zal bijvoorbeeld bij letsel uit letselcategorie 1 voor maximaal 1 jaar een uitkering wegens verlies van arbeidsvermogen kunnen worden toegekend.

2.5.10.3 Korting wegens gedeeltelijke causaliteit

Indien er sprake is van gedeeltelijke causaliteit (de arbeidsongeschiktheid is dan niet alleen een gevolg van het door het geweldsmisdrijf opgelopen letsel, maar is mede gelegen in andere oorzaken) is een korting op de uitkering wegens verlies aan arbeidsvermogen aangewezen. Hiertoe wordt de vaststelling van de schade beperkt tot een kortere termijn dan de gebruikelijke uitkeringsduur of kan na vaststelling van de totale uitkering een percentuele korting worden toegepast.

2.5.10.4 De hoogte van de uitkering wegens verlies van arbeidsvermogen

Bij een verlies aan arbeidsvermogen hanteert de Commissie maximumbedragen. Dat betekent dat wanneer blijkt, dat de schade lager is, niet het maximum, maar de daadwerkelijk geleden schade in de uitkering wordt betrokken.

Bij het bepalen van de hoogte van de maximumbedragen wordt een onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten schade:

- schade wegens vermindering van het basisinkomen van aanvragers in loondienst of met een WAJONG-uitkering: het maximumbedrag is € 50,00 per week
- verlies van inkomsten uit onregelmatigheidstoelagen, overwerk, bonus of provisie: het maximumbedrag is € 25,00 per week
- combinaties van de bovenstaande: het maximumbedrag is € 50,00 per week.
- zelfstandigen: het maximumbedrag is € 125,00 per week.

Omstandigheden als gemiste promotiekansen of nog niet gerealiseerde omscholingsmogelijkheden worden in het algemeen buiten beschouwing gelaten. Inkomsten, die zogenaamd “zwart” zijn verdiend, worden ook buiten beschouwing gelaten.

Als de aanvrager als gevolg van het letsel/misdrijf onbetaald verlof heeft opgenomen, kunnen de gemiste uren met inachtneming van de maximumbedragen in de uitkering worden betrokken. Het opnemen van een snipperdag levert geen schade op, omdat het loon wordt doorbetaald.

2.5.10.5 Het staken van een bedrijf door een zelfstandig ondernemer

Indien een zelfstandig ondernemer wegens een geweldsmisdrijf arbeidsongeschikt is geworden/ zijn bedrijf niet langer draaiende kan houden en deze staakt, kan hiervoor een verhoging van de uitkering voor immateriële schade worden toegekend. Voorwaarde is dan wel dat de staking plaatsvindt in de periode waarin de aanvrager arbeidsongeschikt is en voorzover deze valt binnen de maximumperiode voor verlies van arbeidsvermogen (zie 2.5.10.2).

De hoogte van deze verhoging is afhankelijk van de tijdsduur tussen de oprichting van de onderneming en de staking.

Bij staking van een onderneming binnen een jaar na de oprichting geldt een forfaitair bedrag van € 500,00.

Bij staking van een onderneming vanaf een tot drie jaar na de oprichting geldt een forfaitair bedrag van € 1.500,00.

Bij staking van een onderneming na drie jaar na de oprichting geldt een forfaitair bedrag van € 2.500,00.

2.5.10.6 Belastbaarheid van de uitkering wegens verlies van arbeidsvermogen

Een uitkering wegens verlies van arbeidsvermogen is niet belastbaar volgens de Wet op de Inkomstenbelasting.

2.5.11 Studievertraging

Indien de aanvrager als gevolg van letsel dat is opgelopen bij een geweldsmisdrijf een studievertraging oploopt, kan de schade die hieruit voortvloeit bij de uitkering worden betrokken. De aanvrager zal bij deze schadepost wel een verklaring van een schooldecaan moeten overleggen waaruit blijkt dat er causaal verband bestaat tussen de studievertraging en het opgelopen letsel. Indien een verklaring van een schooldecaan niet overgelegd kan worden, kan ook een uitdraai van de studieresultaten die behaald zijn in de periode voorafgaand aan het geweldsmisdrijf en de studieresultaten behaald na het geweldsmisdrijf, overgelegd worden.

De kosten voor een cursus, die als gevolg van het letsel niet gevolgd of niet afgerond is, vallen niet onder de studiekosten en kunnen ook niet betrokken worden bij een uitkering. Deze kosten zijn immers veelal al betaald en derhalve niet gemaakt als gevolg van het letsel.

Een verlies aan verdien capaciteit of inkomstenverlies omdat iemand later de arbeidsmarkt is opgekomen, wordt niet meegenomen in de uitkering van het Schadefonds.

Indien het vast staat dat er studievertraging is opgelopen, wordt een bedrag van € 150 per maand in de uitkering betrokken. De Commissie heeft geen maximumbedrag voor de studiekosten vastgesteld.

2.5.12 Verhuizing en/of beveiliging

Verhuiskosten kunnen in de uitkering betrokken worden indien de verhuizing op medische of sociaalpsychische indicatie plaats heeft gevonden. In het algemeen wordt deze indicatie aangenomen, indien het misdrijf in of bij de eigen woning heeft plaats gevonden of indien de dader dicht in de buurt woont.

De Commissie verstaat onder verhuiskosten: de kosten van transport en de kosten van stoffering van de nieuwe woning. Kosten van vloerbedekking, behang, verf en raambekleding komen voor uitkering in aanmerking, maar kosten van nieuwe meubelen, apparaten e.d. niet. Dit laatste betreft immers geen schade. Meubelen e.d. kunnen meegenomen worden naar de nieuwe woning. De kosten gemaakt in verband met het terugbrengen van de woning in de oude staat komen ook niet voor uitkering in aanmerking. Uitgangspunt voor de uitkering is dat 100% van de nieuwwaarde van de stofferingkosten wordt vergoed, met een maximum van € 2500.- Het principe van “nieuw voor oud” is hierbij niet van toepassing. De kosten van verf en behang worden tevens voor 100% in de uitkering betrokken. Dit is immers blijvend aangebracht en kan bij een eventueel latere verhuizing niet meer meegenomen worden.

2.5.12.1 Beveiligingskosten

Als het misdrijf in of bij de eigen woning heeft plaatsgevonden maar de aanvrager besluit om de woning te beveiligen in plaats van te verhuizen, kan er een uitkering worden gedaan voor de beveiligingskosten. Dit kan ook besteed worden aan de aanschaf van een waakhond.

Indien een winkel of andere werkplek is beveiligd naar aanleiding van een geweldsmisdrijf, komen deze kosten niet (geheel) voor uitkering in aanmerking. Dit zijn immers bedrijfskosten en kunnen bij het bepalen van het bedrijfsresultaat in mindering gebracht worden. Dit geldt ook voor aanvragers die hun bedrijf aan huis hebben.

Bij burenruzies zal de Commissie niet snel geneigd zijn om de verhuiskosten te vergoeden. Het betreft hier immers geen letselschade. Betrokkenen zullen namelijk willen verhuizen in verband met de ruzie.

Indien de aanvrager niet meer over nota's beschikt maar het wel vast staat dat hij of zij als gevolg van het geweldsmisdrijf is verhuisd, zal er een bedrag naar redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld.

2.5.12.2 Bedragen verhuis- en beveiligingskosten

Het maximumbedrag voor verhuiskosten bedraagt € 2.500.

Naast het maximumbedrag van € 2.500 voor de verhuiskosten is het tevens mogelijk om in geval van een koopwoning nog eens een maximumbedrag van € 2.500 toe te kennen voor de kosten in verband met de ver- of aankoop van een koopwoning. Gedacht kan worden aan de kosten van de makelaar, notaris etc. Het eventuele verlies op de verkoopprijs van de woning kan echter niet bij de uitkering worden betrokken.

Voorts is het ook mogelijk om in geval van verhuizing naar een duurdere huurwoning gedurende een jaar het verschil tussen de oude en nieuwe huur bij de uitkering te betrekken (huurgewenning).

Ook is het mogelijk om een tijdelijke dubbele huur in de uitkering te betrekken. Onder de noemer dubbele huur vallen ook de hotelkosten en de huur van opslagruimte in geval dat aanvrager niet meer in zijn huis durft te verblijven als gevolg van het geweldsmisdrijf. Ook hiervoor geldt een maximumbedrag van € 2.500.

2.5.13 Reizen en vervoer

De reiskosten die de aanvrager maakt als gevolg van het misdrijf komen voor uitkering in aanmerking. Gedacht kan worden aan reiskosten naar politie, rechtbank, hulpverlening, huisarts, ziekenhuis etc. In geval van (psycho)therapie gaat de uitkering niet het aantal toegekende therapieessies te boven.

Indien er gebruik wordt gemaakt van openbaar vervoer of een taxi, komen de (gestaafde) feitelijke kosten voor uitkering in aanmerking. Indien er gebruik wordt gemaakt van de eigen auto wordt er een vergoeding van € 0,20 per kilometer berekend.

Indien er kosten ontstaan omdat de aanvrager als gevolg van het misdrijf zichzelf op een andere manier moet vervoeren voor zijn dagelijkse bezigheden dan hij voor het misdrijf gewend was te doen, kunnen deze kosten in redelijkheid en billijkheid ook bij de uitkering worden betrokken.

Indien de aanvrager gedurende een periode in het ziekenhuis of voor behandeling van zijn letsel in een ander soort instelling heeft verbleven, kunnen de reiskosten van de directe naasten (partner, ouders en broers en zussen) voor bezoek aan het slachtoffer ook in de uitkering betrokken worden.

Indien de aanvrager minderjarig is, is het redelijk om de reiskosten van de ouders voor tweemaal daags een bezoek aan het slachtoffer in de uitkering te betrekken.

In alle andere gevallen kunnen de reiskosten voor eenmaal daags een bezoek aan het slachtoffer in de uitkering betrokken worden.

2.5.14 Rechtsbijstand

Als een aanvrager een juridisch deskundige in de arm heeft genomen voor het verhalen van zijn schade, kunnen de kosten voor de rechtsbijstand worden meegenomen. Alleen de kosten die door een aanvrager zelf zijn gemaakt, kunnen als letselschade worden beschouwd. Ook zal moeten zijn aangetoond dat deze kosten voor rekening van een aanvrager dienen te komen. In dat kader maakt de Commissie een onderscheid tussen drie categorieën rechtsbijstandverleners:

- Advocaten;
- Letselschadebureaus en andere juridische adviseurs (niet zijnde advocaten) en
- Rechtsbijstandverleners die op grond van een verzekering hun werkzaamheden verrichten.

In tegenstelling tot advocaten, die voor werkzaamheden conform hun gedragsregels altijd redelijke kosten in rekening zullen moeten brengen, mogen juridisch deskundigen uit de tweede categorie werkzaamheden verrichten op basis van no cure no pay. Werkzaamheden die in het kader van een rechtsbijstandverzekering zijn verricht, komen in principe niet voor rekening van een aanvrager, omdat deze nou juist voor dergelijke kosten is verzekerd.

Het zal duidelijk zijn dat alleen de rechtsbijstandskosten die samenhangen met het geweldsmisdrijf in aanmerking worden genomen. In de meeste gevallen zal dit betrekking hebben op het verhalen van de geleden schade. Rechtsbijstandskosten die gemaakt zijn voor

echtscheidingszaken (ook niet bij huiselijk geweld), arbeidsconflicten e.d. worden dus niet in de uitkering betrokken.

Verschotten (kosten die de advocaat maakt omdat hij ten behoeve van het slachtoffer gebruik gemaakt heeft van de diensten van derden, zoals bijvoorbeeld deurwaarderskosten, kosten voor het opvragen van medische informatie en griffierechten) kunnen ook in de uitkering worden betrokken.

2.5.15 Kleding

De kosten van kleding en schoeisel die als gevolg van het misdrijf zijn beschadigd zijn geen letselschade. Toch wordt deze schade wel in de uitkering betrokken, aangezien kleding onmisbaar is en wordt gezien als een tweede huid.

Het bedrag dat voor kledingschade kan worden uitgekeerd bedraagt 70% van de nieuwwaarde met een maximum van € 200. Ook hier geldt weer als beginsel “nieuw voor oud”. Indien de kleding gereinigd is, worden de kosten voor reiniging in zijn geheel in de uitkering betrokken. Ook de kosten van kleding, waaraan als gevolg van het geweldsmisdrijf nare associaties zijn verbonden, kunnen in de uitkering betrokken worden.

Sieraden vallen niet onder kleding en kunnen ook niet aangemerkt worden als een tweede huid. Kapotte sieraden komen dus niet voor uitkering in aanmerking. Een uitzondering hierop vormt het geval, waarin het sieraad in het ziekenhuis i.v.m. behandeling kapot losgeknipt moet worden.

2.5.16 Telefoon, porto- en kopieerkosten

Het is voor te stellen dat de aanvrager als gevolg van het geweldsmisdrijf extra telefoonkosten, eventuele portokosten en kopieerkosten heeft moeten maken. Voor deze kosten geldt een forfait (vast bedrag) van € 25.

Deze schadepost wordt meegenomen als aangegeven is dat er extra zijn gemaakt. Er behoeven geen bewijsstukken te worden aangeleverd.

2.5.17 Verzekering van het gezonde oog

Als ernstig oogletsel is opgelopen en de medisch adviseur in zijn advies heeft aangegeven dat verzekering van het gezonde oog geïndiceerd is, kan een verzekering van het gezonde oog afgesloten worden. Deze verzekering houdt in dat het gezonde oog verzekerd wordt tegen de kosten van blijvende vermindering van het gezichtsvermogen van dat oog ten gevolge van een ongeval of ziekte.

Een verzekering van het gezonde oog is geïndiceerd indien de invaliditeit van het beschadigde oog tenminste 25% is, deze niet met hulpmiddelen kan worden gecorrigeerd en het andere oog volledig gezond is.

Het is niet mogelijk om het bedrag van de verzekering aan de aanvrager uit te keren, nu het een herverzekering van het Schadefonds betreft. Aanvragers kunnen dus niet zelf een dergelijke verzekering afsluiten.

Zeker indien het maximumbedrag van een eventuele uitkering voor materiële schade zal worden bereikt is het voor de aanvrager belangrijk te weten dat het afkoopbedrag van de verzekering dus invloed heeft op het bedrag dat hij uiteindelijk in handen zal krijgen. De

aanvrager kan er dan voor kiezen af te zien van een verzekering. Het is niet mogelijk om in dat geval de uitkering voor immateriële schade met één categorie te verhogen. Indien er geen verzekering afgesloten kan worden en de reden daarvan buiten de schuld van aanvrager ligt, kan de uitkering wegens de immateriële schade wel met één categorie verhoogd worden. Indien de aanvrager ouder dan 65 jaar is kan geen eenogigenverzekering meer worden afgesloten.

2.5.18 Begrafenis- of crematiekosten

Als het slachtoffer is overleden, kunnen de begrafenis- of crematiekosten voor uitkering in aanmerking komen, voor zover deze niet worden vergoed door een verzekering of een andere instantie. Iedereen die aan kan tonen dat de begrafenis- of crematiekosten ten laste van hem/haar zijn gekomen, kan een aanvraag indienen voor deze kosten. Dit is derhalve niet beperkt tot de nabestaanden van artikel 3 lid 2 van de Wet.

Begrafenis- en crematiekosten zijn alle kosten die betrekking hebben op de begrafenis of crematie. Daaronder vallen alle kosten die de uitvaartonderneming in rekening brengt, eventueel nog afzonderlijke kosten voor bloemen, de koffietafel e.d. Ook de kosten van de grafsteen of urn vallen hieronder, alsmede de eventuele onderhoudskosten van een graf, zolang de maximumuitkering voor de begrafenis- of crematiekosten niet is bereikt. De kosten van het kopen van een graf komen niet in aanmerking voor een uitkering.

Ook de reis- en verblijfskosten van een beperkt aantal familieleden, bijvoorbeeld de gezinsleden (maximaal twee) en begeleiders inzake de begrafenis kunnen in de uitkering betrokken worden. Ook indien het slachtoffer in het buitenland begraven wordt, kunnen de extra kosten die dit met zich meebrengt in aanmerking worden genomen. Hierbij moet gedacht worden aan de kosten voor het overbrengen van de overledene naar het buitenland en de reis- en verblijfskosten van directe familieleden.

De kosten van een akte van erfrecht komen pas in aanmerking voor een uitkering, wanneer het Schadefonds vraagt deze akte over te leggen na het overlijden van een aanvrager (en deze akte nog niet eerder is opgemaakt). Deze kosten zijn geen kosten in het kader van de uitvaart, zodat ze bij de vaststelling van de maximumuitkering voor de kosten van een uitvaart buiten beschouwing kunnen worden gelaten.

2.5.18.1 Verzekeringen

Er wordt altijd onderzocht of een verzekering (een deel van) de begrafenis- of crematiekosten heeft vergoed. Een afschrift van een eventuele uitkering van de verzekering moet overgelegd worden. Uitkeringen op grond van een uitvaartverzekering worden altijd verrekend.

Uitkeringen op grond van een ongevallen- of levensverzekering worden niet verrekend met de begrafenis- of crematiekosten. Dergelijke verzekeringen vinden plaats ongeacht of er daadwerkelijk schade is geleden en hebben niet direct als doel deze kosten te dekken.

2.5.18.2 Bedragen begrafenis- en crematiekosten

De uitkering voor begrafenis- of crematiekosten bedraagt maximaal € 8.250. Dit bedrag is exclusief de reis- en verblijfskosten (voor maximaal 2 familieleden) en het overbrengen van het lichaam naar het buitenland.

Begrafenis- of crematiekosten moeten normaal gesproken altijd onderbouwd worden met bewijsstukken. Dit kan anders zijn voor de bijkomende kosten van bijvoorbeeld de koffietafel

of, zoals in sommige culturen gebruikelijk is, uitgebreid eten na de uitvaartdienst en culturele rituelen. Hierbij zullen de sociaal/maatschappelijke omstandigheden, religie, cultuur en de specifieke omstandigheden in beschouwing genomen worden. Voor dergelijke niet-gestaafde kosten kan een forfaitair bedrag van € 750 besteed worden, mits dit valt binnen het maximumbedrag van € 8.250.

2.5.19 Overig

Onder deze kop wordt alle schade meegenomen die door de aanvrager is opgegeven en die niet vallen onder één van de andere schadeposten.

Er kan bijvoorbeeld een uitkering worden verstrekt voor de extra kosten die veroorzaakt worden door een noodgedwongen verblijf thuis. Hierbij wordt voornamelijk gedacht aan kosten in verband met extra verbruik van elektriciteit, gas en water. De Commissie kan voor deze kosten een bedrag van € 12 per week toekennen met een maximum van € 120.

Een ander voorbeeld: zijn er bloedresten in de woning achtergebleven, dan worden de kosten voor het reinigen van de woning vergoed tot een maximum van € 2500.-

2.5.20 Derving van levensonderhoud voor nabestaanden in geval van overlijden slachtoffer

2.5.20.1 Algemeen

In geval van overlijden komt voor de nabestaanden de schade door het derven van levensonderhoud voor uitkering in aanmerking (art. 4 van de Wet). Met betrekking tot de wijze van berekening van derving van levensonderhoud hanteert de Commissie zoveel mogelijk de uitgangspunten van het civiele recht. Uitgangspunt is dat wat de nabestaande nodig heeft om overeenkomstig zijn levensstandaard voort te leven, zoals hij/zij geleefd zou hebben, indien de overledene niet was weggevallen.

Wie als nabestaanden kunnen worden aangemerkt staat vermeld in art. 3 lid 2 van de Wet:

- de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot;
- de achtergebleven geregistreerde partner;
- de kinderen tot wie de overledene in familierechtelijke betrekking stond;
- andere bloed- of aanverwanten van de overledene, mits deze reeds ten tijde van het overlijden geheel of ten dele in hun levensonderhoud voorzagen of daartoe krachtens rechterlijke uitspraak verplicht waren;
- degenen die reeds vóór de gebeurtenis waarop de aansprakelijkheid berust, met de overledene in gezinsverband samenwoonden en in wier levensonderhoud hij/zij geheel of voor een groot deel voorzag, voor zover aannemelijk is dat een en ander zonder het overlijden zou zijn voortgezet en zij redelijkerwijs niet voldoende in hun levensonderhoud kunnen voorzien;
- degene die met de overledene in gezinsverband samenwoonde en in wiens levensonderhoud de overledene bijdroeg door het doen van de gemeenschappelijke huishouding, en die na het overlijden van het slachtoffer schade lijdt, doordat op andere wijze in de voortgang van deze huishouding moet worden voorzien.

De partner en de afhankelijke kinderen jonger dan 18 jaar moeten allen apart een aanvraag indienen. Indien een afhankelijk kind ouder is dan 18 jaar en er in zijn levensonderhoud werd bijgedragen, bijvoorbeeld in verband met de studie, dient hij ook een aparte aanvraag in te dienen.

2.5.20.2 Schadebepaling

Om na te gaan of er schade is, wordt berekend of de nabestaande na het wegvallen van het inkomen van de overledene een behoeftetekort heeft.

Hiertoe wordt berekend wat het totale netto inkomen per maand van het gehele huishouden was vóór het wegvallen van de overledene. Er moeten bewijsstukken worden overgelegd van het gehele huishouden waartoe de overledene behoorde van vóór en na het wegvallen van de overledene, bijvoorbeeld de loonstroken. Tevens wordt nagegaan of er sprake is van afhankelijke kinderen. De geboortedata van deze afhankelijke kinderen dienen bekend te zijn, evenals informatie inzake eventuele overlijdensuitkeringen, erfenissen e.d.

Van het totale netto inkomen wordt 30% gezien als vaste lasten, die na het wegvallen van de overledene in principe niet veranderen. Dit wordt niet anders in het geval bijvoorbeeld de woonlasten verminderen doordat (een deel van) de hypotheek vervalt. De variabele lasten worden derhalve gesteld op 70% van het totale netto inkomen. Niet alle leden hebben een zelfde aandeel in de variabele kosten.

Het aandeel in de variabele lasten van alle leden van het huishouden van vóór het wegvallen van de overledene wordt afzonderlijk berekend. Hiertoe wordt 70% van het totale netto inkomen van het gehele huishouden genomen, of te wel het totale netto inkomen van het gehele huishouden minus de vaste kosten. De uitkomst hiervan wordt gedeeld door de uitkomst van alle bij elkaar opgetelde factoren uit de Amsterdamse schaal, dus ook de factor die toe te rekenen is aan de overledene (dit zal vrijwel altijd de factor 100 zijn). Voor elke nabestaande afzonderlijk wordt de uitkomst hiervan vermenigvuldigd met de factor uit de Amsterdamse schaal die aan hem toe te rekenen is. De uitkomsten hiervan zijn dus de aandelen in de variabele lasten van elke nabestaande afzonderlijk.

Vervolgens wordt de inkomensachteruitgang van elke nabestaande afzonderlijk berekend. Dit wordt gedaan door het totale netto inkomen van het gehele huishouden na het wegvallen van de overledene te nemen en hiervan de vaste lasten die reeds bepaald waren af te trekken. Indien de vaste lasten na het wegvallen van de overledene minder zijn geworden, bijvoorbeeld door het vrijvallen van (een deel) de hypotheek, dient uiteraard dit lagere bedrag afgetrokken te worden. Vervolgens kan op dezelfde manier, als hierboven beschreven, weer met behulp van de factoren van de Amsterdamse schaal het aandeel in de variabele behoeften van elke nabestaande bepaald worden. De factor die toe te rekenen was aan de overledene blijft nu uiteraard buiten beschouwing.

Door de variabele behoefte van na het wegvallen van de overledene per nabestaande af te trekken van zijn variabele behoefte van vóór het wegvallen van de overledene, kan bepaald worden of er een behoeftetekort en dus inkomensschade is. Indien de variabele behoefte per nabestaande na het wegvallen van de overledene lager is dan de variabele behoefte vóór het wegvallen van de overledene, is er een behoeftetekort en dus inkomensschade.

Om de totale inkomensachteruitgang per nabestaande te bepalen wordt eerst de inkomensachteruitgang per maand berekend. Indien er sprake is van zeer jonge kinderen, van wie de ouder (= de partner van de overledene) reeds de maximumuitkering voor materiële schade heeft bereikt, geldt dat het totale behoeftetekort per maand gelijk blijft voor zowel de partner van de overledene als voor de afhankelijke kinderen tot het 18^e levensjaar. Dit behoeftetekort vormt dan ook telkens het uitgangspunt bij de berekening voor de schade per jaar. Voor de berekening van de schade per jaar wordt het behoeftetekort gedeeld door het totaal van de factoren van de Amsterdamse schaal die voor dat jaar gelden voor de partner van de overledene en voor de afhankelijke kinderen. Vervolgens wordt de uitkomst hiervan

vermenigvuldigd met de voor dat jaar toepasselijke factor uit de Amsterdamse schaal. Om de totale inkomensachteruitgang per nabestaande per jaar te bepalen wordt de inkomensachteruitgang per maand vermenigvuldigd met 12 (maanden). De schade wordt op deze manier per jaar berekend tot het 18^e levensjaar van de afhankelijke kinderen. Al de schadebedragen per jaar bij elkaar opgeteld vormt uiteindelijk de totale schade wegens derving van levensonderhoud.

2.5.20.3 Sterftেকans en kapitaliseren van de schade

Indien de totale schade van de partner wordt uitgekeerd en hij/zij dit op de bank zet, zal hij/zij spoedig meer geld hebben dan hij/zij had gehad, indien de overledene niet was overleden. Dit is niet de bedoeling en derhalve dient de berekende totale schade voor de partner gekapitaliseerd te worden.

Voor wat betreft de afhankelijke kinderen hoeft de totale schade niet gekapitaliseerd te worden.

Voor het kapitaliseren van de inkomensschade bestaat er een tabel met waarden per leeftijd en een formule: $\frac{NX1 - NX2 \times \text{inkomensschade per jaar}}{DX}$

DX

NX1 = de waarde behorend bij de huidige leeftijd van de nabestaande

NX2 = de waarde behorend bij de eindleeftijd van de nabestaande onder de NX-rij, zie de tabel. De eindleeftijd is de huidige leeftijd van de nabestaande + het aantal jaren dat de overledene jonger dan 65 jaar was, zie hiervoor de tabel

DX = de huidige leeftijd van de nabestaande onder de DX-rij, zie de tabel

De uitkomst van deze formule is de gekapitaliseerde derving inclusief de sterftেকans over het aantal jaren dat de inkomensschade in aanmerking wordt genomen.

2.5.20.4 Studiekosten bij nabestaanden

Een uitzondering op het beleid om de schade van het kind van de overledene te beperken tot aan het 18de levensjaar, is de mogelijkheid om een uitkering te verstrekken na het 18de jaar, indien deze nabestaande voltijdstudent is. Deze uitkering wordt dan maximaal verstrekt tot het 21ste jaar. Deze uitkering wordt overigens niet toegekend, als de nabestaande inmiddels een stiefouder heeft, die de zorg van de kinderen samen met de overgebleven ouder op zich heeft genomen en zijn of haar aandeel in het huishouden heeft ingebracht.

De uitkering wordt in één keer verstrekt over de periode van 3 jaar (of als de nabestaande al tussen de 18 en 21 jaar is, voor de resterende studieperiode tot het 21ste jaar). Indien de studie wordt afgebroken, dient dit aan het Schadefonds te worden meegedeeld. Het teveel uitgekeerde bedrag dient te worden terugbetaald. Er wordt in de beslissing een clausule hieromtrent opgenomen.

Het toe te kennen forfait bedraagt € 150 per maand. In dit bedrag is rekening gehouden met de hoogte van het collegegeld en de kosten van studiemateriaal.

2.5.20.5 Opnemen van een nabestaande minderjarige door een niet-nabestaande

Familieleden of anderen, die geen nabestaanden zijn en een minderjarig kind van de overledene in hun gezin opnemen, kunnen, omdat zij niet onder de definitie van “nabestaanden” vallen, in principe geen beroep doen op het Schadefonds. De Commissie

heeft dit echter niet redelijk geacht en heeft beslist, dat een aanvraag van een pleegouder wordt aangemerkt als een aanvraag van de minderjarige nabestaande.

2.5.20.6 Verrekenen van andere uitkeringen

Uiteraard wordt bij het berekenen van de inkomensschade rekening gehouden met eventuele uitkeringen die de nabestaanden krijgen uit bijvoorbeeld een verzekering of op basis van de Algemene Nabestaandenwet (ANW).

Het stelsel van de sociale verzekeringen geeft een aantal mogelijkheden die de nabestaande kan en moet benutten om de schade (gedeeltelijk) vergoed te krijgen.

De Algemene Nabestaandenwet regelt het recht op uitkering voor nabestaanden, half-wezen en wezen.

Een nabestaande heeft recht op een ANW-uitkering als de partner op de dag van het overlijden verzekerd was en de nabestaande:

- een ongehuwd kind onder de 18 jaar heeft, of
- zwanger is, of
- arbeidsongeschikt is, of
- geboren is vóór 1 januari 1950

De maximale uitkering ligt op het sociaal minimum.

De ouder of verzorger, die een ongehuwde half-wees onder de 18 jaar in zijn huishouden verzorgt, heeft recht op de half-wezenuitkering. Een half-wees is een kind van wie één ouder is overleden. De half-wezenuitkering is onafhankelijk van het aantal kinderen en is een vast bedrag. De half-wezenuitkering eindigt als het jongste kind 18 jaar wordt.

Volle wezen hebben recht op een wezenuitkering. Een volle wees is een kind van wie beide ouders zijn overleden. De uitkeringen zijn gekoppeld aan het minimumloon en variëren naar gelang de leeftijd van de wees.

De maandelijkse uitkeringen die de nabestaanden krijgen op basis van de ANW worden uiteraard betrokken bij het vaststellen van het totale netto inkomen na het wegvallen van de overledene. Indien een dergelijke uitkering wordt ontvangen, wordt het maandelijkse bedrag opgeteld bij het verdere maandelijkse netto inkomen van het gehele huishouden na het wegvallen van de overledene.

Opkomende voordelen zoals erfenis en verzekeringsuitkeringen waarvan het totale bedrag in één keer wordt uitbetaald, worden, voor zover deze een bedrag van € 10.000 te boven gaan, in mindering gebracht op de gekapitaliseerde derving inclusief sterftkans.

2.5.21 Wettelijke rente

De Commissie kent geen vergoeding toe van de wettelijke rente, omdat er geen recht bestaat op een uitkering uit het Schadefonds. Het recht (de aanspraak) ontstaat pas na een toewijzende beslissing van de Commissie c.q. vanaf het moment van een onjuiste afwijzende beslissing. Pas vanaf dat moment kan vergoeding van de wettelijke rente, mits daartoe aanleiding bestaat, aan de orde komen.

2.5.22 Deurwaarders-/incassokosten

Deurwaarderskosten en incassokosten als gevolg van het feit dat een slachtoffer zijn rekeningen niet (tijdig) heeft betaald, komen op grond van de schadebeperkingsplicht in principe niet voor uitkering in aanmerking.

In uitzonderlijke gevallen kan hier echter wel een uitkering voor volgen (bijvoorbeeld omdat de inkomsten tijdelijk aanzienlijk zijn gedaald, of omdat de rekening in verhouding tot de inkomsten van het slachtoffer erg hoog is). Om dit te kunnen beoordelen, wordt altijd gevraagd waarom men de rekening(en) niet heeft betaald.

De uitkering voor deze schadepost bedraagt niet meer dan maximaal 2x het bedrag van de oorspronkelijke (niet betaalde) nota.

2.5.23 Kosten van deskundigen

Wanneer een deskundige op verzoek van de Commissie wordt ingeschakeld, is er een vergoeding van de kosten mogelijk op basis van de Wet tarieven in strafzaken.

Schakelt een slachtoffer op eigen initiatief een deskundige in (bijv. voor een schaderapportage in geval van verlies van arbeidsvermogen) dan worden deze kosten vergoed volgens het vergoedingsbeleid voor de kosten van rechtsbijstand (zie 2.5.14).

Wanneer een slachtoffer in een bezwaarprocedure een deskundige inschakelt, kunnen deze kosten worden vergoed op basis van art 7:15 Awb. Het recht op vergoeding bestaat overigens alleen, indien de primaire beslissing in bezwaar wordt herroepen en die herroeping het gevolg is van een onrechtmatigheid die aan het bestuursorgaan is te wijten.

2.5.24 Toekomstige schade

Wanneer het onzeker is of de aanvrager nog bepaalde schade zal lijden of wanneer de omvang van de schade nog niet is vast te stellen, wordt de clause “mogelijke toekomstige materiële schade” in de beslissing opgenomen. De Commissie keert dan alvast uit wegens immateriële schade en wegens de materiële schade die wel bekend is, maar de aanvrager kan later een aanvullende aanvraag indienen voor de schade die nog niet bekend is. De clause wordt alleen voor de materiële schade gebruikt. De uitkering wegens immateriële schade ziet namelijk ook op mogelijk toekomstig leed. Indien het letsel later echter veel ernstiger blijkt te zijn dan aanvankelijk kon worden voorzien, behoort een aanvulling op de immateriële schade ook tot de mogelijkheden.

3. Clausules bij de beslissing

3.1 BEM-clausule

Voor aanvragers onder de 18 jaar kan een aanvraag bij het Schadefonds worden ingediend door de wettelijk vertegenwoordiger of een gemachtigde. Bij minderjarige aanvragers die op het moment dat de uitkering betaalbaar gesteld wordt jonger dan 17 jaar zijn, wordt het bedrag wegens immateriële schade gestort op een beleggingsrekening voor minderjarigen, namelijk op een rentecertificaat met BEM - clause (Belegging Effecten en andere gelden Minderjarigen).

Zodra de aanvrager meerderjarig is, kan hij/zij over het bedrag beschikken. Op deze manier wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt, dat een uitkering wegens immateriële schade uitsluitend aan het slachtoffer zelf toekomt.

Sinds 1 januari 2006 is een geldig legitimatiebewijs vereist voor het openen van een dergelijke beleggingsrekening. De kosten van een identiteitskaart (dus niet een paspoort) ten behoeve van het openen van een beleggingsrekening kunnen met ingang van 1 januari 2006 worden betrokken in de uitkering als het gaat om slachtoffers jonger dan 14 jaar. Vanaf 14 jaar is een geldige legitimatie wettelijk verplicht zodat er in die gevallen geen sprake zal zijn van extra kosten.

De uitkering wegens materiële schade wordt doorgaans aan de ouders overgemaakt aangezien zij die kosten hebben gedragen.

Gedurende de looptijd van het rentecertificaat mogen de ouders over de rente beschikken. De rente kan echter ook worden gespaard voor de minderjarige aanvrager.

Gedurende de looptijd kunnen in principe noch de ouders noch de minderjarige aanvrager aan het geld komen.

Echter, bij het kantongerecht kan door de ouders een aanvraag worden ingediend om (een deel van) het geld vrij te laten vallen. Hiertoe dienen ze aan te tonen dat het geld wordt aangewend voor het welzijn van de minderjarige aanvrager.

3.2 Mogelijke toekomstige materiële schade

Deze clausule wordt opgenomen indien het onzeker is of aanvrager nog schade zal lijden nadat de uitkering is verstrekt.

3.3 Terugbetalen van hetgeen de dader vergoedt

Slachtoffers van geweldsmisdrijven kunnen als de dader bekend is en het tot een strafzaak komt, zich civielrechtelijk voegen in de strafzaak. Ook kan het slachtoffer de dader via een civiele procedure aansprakelijk stellen.

De clausule “terugbetalen van hetgeen de dader vergoedt” wordt opgenomen, zodat de aanvrager er op gewezen wordt, dat hij het Schadefonds ervan op de hoogte moet stellen, als hij anderszins een schadevergoeding ontvangt (of via de voeging in de strafzaak of via de civiele procedure of omdat de dader betaalt uit zichzelf zonder dat daarvoor een procedure is gevoerd of via een verzekering). Het Schadefonds zal dan in elk geval afzonderlijk beoordelen of de uitkering van het Schadefonds ook daadwerkelijk terugbetaald zal moeten worden.

3.4 Tijdstip van betaalbaarstelling van de uitkering

Indien een daadwerkelijke vergoeding van de schade door de dader mogelijk lijkt, kan de Commissie wachten met het betaalbaar stellen van de uitkering totdat de aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de dader niet zal betalen. In dat geval wordt deze clausule opgenomen.

3.5 Verzekering van het gezonde oog

Deze clausule wordt opgenomen als een verzekering van het gezonde oog geïndiceerd is en er een offerte bij de herverzekeraar (Nationale Nederlanden) is aangevraagd. Het bedrag dat in het advies voor deze verzekering is opgenomen en is toegewezen, zal dan direct aan de herverzekeraar worden overgemaakt.

4 Overige procedures

4.1 Voorschot

Er kan een voorschot toegekend worden als er nog geen definitief oordeel kan worden gegeven over de omvang van de schade. De aanvraag moet uiteraard wel aan alle formele en strafrechtelijke criteria voldoen (artikel 13 lid 1 van de Wet).

Een voorschot wordt alleen toegekend als de aanvrager hier uitdrukkelijk om vraagt en motiveert waarom een voorschot op de uitkering voor hem noodzakelijk en van spoedeisend belang is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien de aanvrager over onvoldoende financiële middelen beschikt om een behandeling bij de tandarts of therapeut te ondergaan.

Tevens kan op eigen initiatief van de behandelaar tot een voorschot worden besloten indien duidelijk is dat een definitieve beslissing op korte termijn niet mogelijk is. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen indien er nog geen medische eindtoestand is vast te stellen, maar al wel duidelijk is dat het om ernstig letsel gaat.

Bij het toekennen van een voorschot wordt in eerste instantie uitgegaan van de omvang van de immateriële schade. Derhalve dient eerst de hoogte van de immateriële schade vastgesteld te worden. Bij elke categorie is een apart bedrag bepaald dat als voorschot toegekend kan worden. Tevens kan de materiële schade die wel al vaststaat bij het voorschot betrokken worden. Na het toekennen van het voorschot, wordt de procedure tot het nemen van de definitieve beslissing voortgezet.

Voor minderjarigen en voor nabestaanden, die niet in aanmerking komen voor shockschade, is een voorschot alleen mogelijk voor zover een deel van de materiële schade vaststaat. De uitkering wegens immateriële schade voor minderjarigen wordt immers op een BEM-rekening gezet.

4.2 Aanvullende aanvraag

Een aanvrager kan altijd een aanvullend verzoek indienen, als hij/zij na ontvangst van de toewijzende beslissing van de Commissie nog materiële schade lijdt die ten tijde van de indiening van een eerdere aanvraag nog niet bekend was. Daarvoor is dus niet nodig dat in de eerste beslissing hiervoor een clause is opgenomen. (artikel 7 lid 2 van de Wet).

Als deze schade echter bij de indiening wel bekend was maar de aanvrager deze schade (ondanks navraag) niet tijdig heeft opgegeven zal een aanvullende aanvraag niet worden gehonoreerd door de Commissie.

Als de schadepost in eerste aanleg wel gemeld is maar niet voorzien is van alle bewijsstukken en is afgewezen, dan zal de Commissie, indien het slachtoffer hierop in de bezwaarfase terug komt en de bewijsstukken alsnog overlegt, in de bezwaarfase deze schadepost alsnog meenemen. Schade die in eerste aanleg niet is opgegeven maar al wel is geleden, kan in de bezwaarfase niet alsnog worden opgegeven.

Voor wat betreft de immateriële schade, kan slechts een aanvullende uitkering gedaan worden indien uit nieuwe medische informatie blijkt dat het letsel ernstiger is dan aanvankelijk leek. Immers, de uitgekeerde immateriële schade is ook een vergoeding voor de nog te lijden pijn en nog te lijden levensvreugde.

De aanvrager dient nieuwe medische informatie te verstrekken. Deze medische informatie wordt aan de medisch adviseur voorgelegd met de vraag of de nieuwe informatie tot een hogere letselcategorie leidt.

4.3 Bewind

Het komt voor dat aanvragers onder bewind zijn gesteld, bijvoorbeeld in verband met een schuldsanering.

Personen, die onder bewind zijn gesteld, moeten alle handelingen, waaraan financiële consequenties zijn verbonden, aan hun bewindvoerder melden. De bewindvoerder zal gewoonlijk contact opnemen met het Schadefonds om te voorkomen dat de kosten hoog oplopen. Hij legt het rechterlijke besluit onderbewindstelling over.

De eventueel toegekende uitkering wordt overgemaakt naar het rekeningnummer, dat door de bewindvoerder wordt opgegeven.

Als een aanvraag wordt gedaan namens een minderjarige aanvrager wiens ouders onder bewind staan, geldt bovenstaande regeling uiteraard niet. De uitkering wegens immateriële schade wordt, net zoals in alle andere gevallen, op een BEM-rekening gezet. De uitkering wegens materiële schade wordt bij minderjarige aanvragers normaal gesproken aan de ouders uitbetaald, aangezien zij de schade ook betaald zullen hebben. Bij onder bewind staande ouders wordt de uitkering wegens materiële schade overgemaakt naar de door de bewindvoerder opgegeven rekening.

4.4 Uitkering en bijstand

In beginsel is de uitkering uit het Schadefonds belastingvrij, omdat de vergoeding uit het Schadefonds niet onder de in art. 4 van de Wet inkomstenbelasting bedoelde “bronnen van inkomsten” wordt genoemd. Dit geldt zowel voor de materiële als de immateriële schade-uitkering.

Voor aanvragers die leven van een bijstandsuitkering ontstaan soms problemen wanneer zij, in het kader van de inlichtingenplicht (art. 17 lid 1 Wet Werk en Bijstand), bij hun gemeente melding maken van de uitkering uit het Schadefonds. Tevens kunnen problemen ontstaan indien aanvragers een bijstandsaanvraag indienen op een tijdstip nadat door het Schadefonds een uitkering is gedaan. Aangezien het in de WWB een basisbeginsel is dat bij de bepaling van de hoogte en het recht op een bijstandsuitkering rekening dient te worden gehouden met de middelen van de aanvrager, kan de situatie zich voordoen dat de gemeente van mening is dat de uitkering uit het Schadefonds verrekend moet worden met de bijstandsuitkering.

Het Schadefonds stelt zich op het standpunt dat een uitkering uit het Schadefonds niet mag worden verrekend met de bijstandsuitkering. Immers, door een uitkering wegens materiële schade komt de bijstandsgerechtigde niet in een betere financiële positie dan voorheen. Het gaat immers om herstel van de oude toestand. Voor wat betreft een uitkering wegens immateriële schade, is het zo dat deze in beginsel door de bijstand niet als voor de uitkering in aanmerking te nemen financiële middelen wordt beschouwd (art. 31 lid 1 WWB). Het wel in aanmerking nemen daarvan zou immers betekenen dat een bijstandsgerechtigde geen compensatie voor toegebracht leed kan ontvangen.

4.5 Bezwaarprocedure

Als een aanvrager het niet eens is met de beslissing op de aanvraag, kan hij/zij binnen zes weken na de toezending van de beslissing schriftelijk (niet per e-mail) een bezwaarschrift

indienen. Indien de aanvrager daar prijs op stelt is een mondelinge behandeling van het bezwaarschrift mogelijk tijdens een hoorzitting, waarbij zowel een lid van de Commissie als een senior behandelaar aanwezig is. Deze laatste maakt een verslag van de hoorzitting, dat wordt voorgelegd aan de voltallige Commissie, die daarop een beslissing op het bezwaarschrift neemt.

5 Inzage en Afgifte

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens (art. 35 Wbp) en de Algemene wet bestuursrecht (art. 7 lid 4 Awb) heeft de aanvrager van een uitkering recht op inzage in en afgifte van zijn dossier. Een verzoek daartoe dient schriftelijk te worden ingediend.

6 Internationale aanvragen

Een ieder, die in Nederland zijn gewone verblijfplaats heeft en die na 1 januari 2006 in een lidstaat van de Europese Unie slachtoffer is geworden / wordt van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf, kan een verzoek om een uitkering door de desbetreffende lidstaat indienen via het Nederlandse Schadefonds Geweldsmisdrijven. Het Schadefonds is de assistentieverlenende autoriteit en stuurt het verzoek door aan de bevoegde instantie van de desbetreffende lidstaat.

7 Klachten

7.1 Interne klachtenregeling

Indien een aanvrager niet tevreden is over de werkwijze van of de contacten met het Schadefonds Geweldsmisdrijven, kan hij een klacht indienen. De betrokkene over wie geklaagd wordt, krijgt een afschrift van het klaagschrift. De klacht die betrekking heeft op gedragingen van een medewerker wordt afgedaan door de leidinggevende. Of door de (plv.) voorzitter van de Commissie.

7.2 Nationale ombudsman

Indien de aanvrager na de behandeling van zijn klacht nog steeds niet tevreden is over het Schadefonds, kan hij zich wenden tot de Nationale ombudsman in Den Haag.

8 Overgangsrecht

Voor elke beleidswijziging wordt een ingangsdatum vastgesteld waarop het nieuwe beleid van kracht zal zijn. Dit nieuwe beleid zal dan gelden voor nieuwe aanvragen alsmede alle reeds in behandeling zijnde aanvragen.

Voor aanvullende aanvragen blijft het beleid gelden zoals dat van kracht was op het moment dat in de oorspronkelijke aanvraag een beslissing werd genomen.